

Sallan tiedotuslehti 2 / 2012

Информационная газета муниципалитета Салла

www.salla.fi/Kotosallalehti

и на русском
языке

стр. 15 - 19

**Salla-päivän
ohjelma**

sivu 4

**Perho- ja Metsoleireiltä
hyödyllisiä taitoja**

sivu 7

**Российские
подростки
учатся в Салле**

стр. 15

KANSANTARUSTON HAHMOISTA VETONAULA SALLALLE

Näin juhannustaikojen aikaan ja kesän valoisina hetkinä mieli alkaa vähän höpsötteleämään ja ideoimaan kaikenlaista. Intouduinkin pohtimaan, saattaisiko kansantarustosta löytyä vetonaula Sallan matkailulle ja paikallisiakin asia varmaan kiinnostaisi. Kerrotaanhan, että Kuolajärven pohjoisreunalla olisi sijainnut Akkalan kylä, jossa asusti shamaaneja ja kenties shamaanittaria. Akkala on ollut perimätiedon mukaan koko Euroopassa tunnettu kylä, jonne oli matkattu neuvoja kysymään ja tulevaisuutta kurkistelemaan. Ainakin akkalansaamen kieli on varmuudella ollut, joten miksi emme uskoisi, että Akkalasta lähtöisin olevia tietäjiä, haltijoita ja kotopiruja sekä muita pahanilkisiäkin hahmoja olisi seudullamme majoillut ja kenties majoilee vieläkin.

Kansantarustomme hahmot ovat koko ajan läsnä elämässä puheissa ja erilaisina tuotemerkeinä sekä yhdistysten ja yritysten nimissä: saunasta tuodaan terveisiä saunatontulta, joskus kehoitetaan toista painumaan hiiteen, mikä tarkoittaa joutumista ikuisiksi ajoiksi kalseille ja pimeille maille, Ahti suo antejaan näin kesäaikaan, Lemminkäinen rakentelee taloja ja uimaseura Vetehinen ylläpitää uintiharrastusta. Olisipa vain aikamoinen vetonaula niin lapsille kuin aikuisille, jos esittelisimme näitä luonnonhaltijoita ja kodin haltijoita vaikkapa museon eri tiloissa ja ulkoalueilla. Hahmojen näkeminenhän ei meiltä kaikilta onnistu, mutta pakkohan jonkun on ollut niitä nähdä, kun niistä niin paljon tietoa on tarjolla. Museolla on jo nykyäänkin elottomiksi ajateltujen hahmojen olevan aika liikkuvaisia ja onpa siivooja meinannut sydänkohtauksen saada kun ”Kerttu” olikin aamulla vessassa eikä keittiössä sukkaa kutomassa.

Jo varhain esi-isämme ovat ymmärtäneet, että vesi on kaiken elämän edellytys, siksi vedenväkeä pidettiin hyvin kunnianarvoisena. Ahti, aaltojen kuningas, asunee puolisonsa Vellamon, veden emännän kanssa myös Märkäjärvessä. Ruuhijoessa asunee meille kaikille lapsuudesta tuttu naispuolinen Näkki ja miespuolinen Vetehinen. Läpeensä ilkeä Vesihäiri saattaa Sallan vesissä vierailia ja sen takia olisi hyvä tietää hahmosta enemmänkin. Ilman haltijoista ehdottomasti tärkein oli sään, sadon ja ukkosen haltija Ukko ja hänen puolisonsa hedelmällisyyden haltija Akka, jota toisinaan Rauniksi kutsutaan. Talvella poika Pakkanen paukuttelee nurkkia, isänsä Puhuri saa aikaan tuiskuja ja isoisa Hyytämöinen on myös tuttu talven hahmo Sallassa.

Metsän väkeen kuului metsän kuningas Tapio ja hänen puolisonsa Mielikki. Tapion päätyö on eläimistä ja riistasta huolehtiminen, mutta hän toimii myös metsänhoitajana ja puiden siementen kylväjänä. Mielikille kuuluu metsämaise-man hoitaminen ja metsän eläinten parantaminen. Heidän tyttärillään Tellervolla, Tuulikilla, Annikilla ja Nyyrikillä on omat tehtävänsä. Metsässä liikkuu myös Sampsa Pellervoinen istuttamassa erilaisia puuntaimia. Sallassa liikkuu ilmeisesti useitakin herkkäsieluisia pajun haltijoita Kytöläisiä, koska tiheät pajukot kasvavat Kytöläisen vuolaasta kyynelvirrasta.

On hyvin luultavaa, että myös jättiläiset eli Jatulit olisivat aikoinaan suunnanneet Sallaan, sillä tarun mukaan Peräpohjolan rannikolla asunut jättiläiskansa Jatulit onnistuttiin häytyttämään Kemijärvellä sijaitsevaan Jatulinsaareen, johon jäljet päättyvät. Museon ulkoalueella voisimme auttaa jatuleita rakentamalla sinne jatulintarhan. Jatulintarhoiksi kutsutaan kivistä koottua matalaa ja laakeaa kivikehää, joka muistuttaa sokkeloista labyrinttia. Suomessa näitä on säilynyt meidän ihmeteltäväksi yli 140.

Kodinhaltijoita asunee kotien lisäksi niin museossa kuin valmistuvassa kievarisakin. Myös pihaa, piharakennuksia, karjaa ja peltoja hallitsee oma haltijansa. Pelkkiä hyviä haltijoita nämä olennot eivät ole, koska ne auttavat ihmisiä hyvin harvoin ilmaiseksi. Haltijoilla pitää luovuttaa korvauksena jotakin, esimerkiksi kotitontulle ruokaa ja saunatontulle omat löylyt. Haltijoita on ollut vaikea nähdä ja monenlaisia taikoja lienee ollut, joista varmin on humaltuminen, jolloin ainakin joku näkee pikku-ukkoja.

Tontut ovat huoneenmenon haltijoita ja hyvin kohdeltu tonttu edistää talon onnea ja hyvinvointia. Kun muuttaa uuteen kotiin, on tärkeää varmistaa, että hyvä tonttu seuraa talonväen mukana. Se onnistuu, jos vanhan kodin liedestä viedään uuteen kotiin tuhkua tai uunin kivi. Onneksi kotiseutumuseoa siirrettäessä mukaan otettiin vanhan uunin kiviä ja uunin luukku, vaikka silloin ei ehkä ollut tiedossa tämä tonttuasia. Ilmeisesti kievarintonttu on tyytyväinen, sillä talon siirtäminen ei olisi onnistunut niin liukkailla kelillä, jos tonttu olisi suututettu. Tässä on nyt eletty jännittäviä aikoja, sillä rajakievaria voi pyrkiä hallitsemaan uusi tonttu ja vaarana on että kotiseutumuseon tontulla ja pyrkivällä tontulla tulee erimielisyyksiä, mitkä voivat näkyä esim. rakennustöiden hidastumisena.

Aika näyttää miten hahmot meille kotiutuvat ja kuinka tunnetuiksi heitä saamme, mutta olisi harmi jos emme näin rikasta kansanperinnettä hyödyntäisi ja säilyttäisi jälkipolville.

Marja Myllykangas

Kurrelan juhannus

Asui naapurissa tyttö nätti,
sitä kosimahan Tiku lähti;
sanat sovitteli suuhun,
nojatessaan pesäpuuhun.

Aattona jo oltiin liki,
käsi toisen kättä piti.
On juhannuksen taikayö;
käki kukkuu, sydän lyö!

Kosinta taas meni pieleen,
häävalssi nousi silti mieleen;
harjoitella sitä piti,
aivan siinä nousi hiki.

Kukkiakin Tiku osti,
niitä pöydällensä nosti,
ikkunastaan katsoo, huokaa,
ihastelee silmänruokaa.

Keto-orvokit kesällä kukassa,
sanat tärkeät vieläkin hukassa.
Kurrelan uutiset syksyllä tiesi,
ettei sammu se lemmenliesi.

Tyttö tarhan orvokista
taittoi terälehdten,
sen sai Tiku kasvamaan,
vaikutuksen tehden.

Päätöimittäjä: Marja Myllykangas
email. marja.myllykangas@salla.fi

Juttuideat ja palautteet: kotosalla@salla.fi

Lehden tekijät: Terttu Pohtila, Kauko Kellokumpu,
Maria Ämmälä, Nina Sipola, Päivi Harju,
Sirkka Takkunen, Seppo Leinonen, Elina Jokela,
Suvi Seppälä, Marita Leskinen, Kirsi Kangas,
Pasi Niskala, Katja Ojaniemi, Jussi Rantamo
Paula Aspholm-Heimonen

Venäjän käännökset: Sirkka Takkunen

Kotosalla-logo: Kauko Kellokumpu

Taitto: Viestinet

Paino: Suomalainen Lehtipaino Oy

Kannen kuva: Pasi Niskala

Lehti ilmestyy 3 – 4 kertaa vuodessa.

MIESTEN TYÖT &

VALOKUVANÄYTTELY

Sallan kunnanviraston valtuustosalissa

12.7.—10.8.2012 klo 9:00—15:15

Esillä mm.

Pro Arte Lapponiae –palkitun

Aarne Kelloniemen

valmistamia viuluja ja puukkoja

Lisäksi haitareita, puukkoja, puu-
töitä sekä Salla-pirrat

Sallan Taideseuran vuosinäyttely 2012

Sallan taideseuran näyttely on
Osuuspankin talossa osoitteessa Kuusamontie 4
ajalla 16. – 22.7 kello 10.00 – 18.00.

Näyttely on ensimmäisessä kerroksessa, joten liikuntarajoitteisetkin pääsevät hyvin näyttelytiloihin.

Näyttelyn **AVAJAiset** ovat maanantaina 16.7.
kello 10.00. Kahvi- ja mehutarjoilu.

Näytteille aseteltavia töitä otetaan vastaan
sunnuntaina 15.7. klo 16.00 – 18.00.

Sallan Taideseura ry sai Sallan kunnan
kulttuuripalkinnon vuonna 2011.

Salla-päivän ja Salla-viikon tapahtumia

Salla-viikko aloitetaan ”Sallinen luonto” – valokuvanäyttelyn avajaisilla kunnanviraston valtuustosalissa torstaina 12.7. aamupäivällä. Illalla mennään torille, jossa teatteriryhmä Plansjet tanssittaa nukkeja.

Hautajärven Seutulassa lauletaan kesäisiä lauluja samoin torstai-iltana 12.7. Torikirppis perjantai-iltana kello 17 kokoaa väen Salla-torille, jonne jokainen saa tuoda myytävää ilman paikkamaksua.

Perjantaina mennään myös Saijalle, jossa ratkaistaan maailmojen petankkimestaruus, ja myös koirat ratkovat Match-Show`ssa paremmuttaan. Lauantaina vietetään Karhujärvi-

päivää Morottajan Esulla ja Paloperä-päivää Paloperällä Kinttaanpirtillä, ja vittikko-varvikkolaiset tapaavat toisiaan entisellä Vittikon koululla. Maanantaina ja tiistaina pääsee tutustumaan Isäntä Matin Museoon Lapajärvellä. Tiistaina 17.7. laulellaan Salmivaaran koululla kesäisiä lauluja.

Salla-Seuran perinteinen jumalanpalvelusmatka järjestetään Vanhaan Sallaan keskiviikkona 18.7. Samana päivänä on Isäntä Matin Museolla esillä kattausnäyttely, ja myös Napapiirin reitin kohteisiin pääsee tutustumaan. Kohteissa on erilaisia tarjoiluja.

Salla-päivänä väki koontuu toritapahtumaan,

jossa tapahtumalavalla esiintyvät paikalliset osajat. Juhlapäivän aloittaa laulaja Anniina Mattila. Salla-päivän tanssit tanssitaan Anniina Mattilan tahdittamina hotelli Revontulussa, ja Rock-iltaa vietetään Sallatunturin Tuvilla.

Salla-viikko ja Salla-päivä tarjoavat kaikille mahdollisuuden osallistua, ja onhan koko heinäkuu täynnä tapahtumia, joissa passaa käydä ja tavata tuttuja. Lisätietoja tapahtumista löytyy osoitteesta www.salla.fi/tapahtumat, kannattaa käydä kurkkamassa.

Maria Ämmälä

Kesämatkailijalle on tarjolla elämyksiä Sallassa

Salla mielletään usein hiihto- ja talvilomakohdeksi, mutta se tarjoaa paljon mukavaa tekemistä ja kokemista myös kesällä. Sallan majoitusyritykset, ravintolat, kylpylä ja ohjelmapalveluyritykset palvelevat asiakkaita myös kesäisin.

Sallassa on yli 300 kilometriä merkittyjä vaellus- ja patikointireittejä, jotka kutsuvat matkailijaa tutustumaan ympäröivään erämaaluontoon. Erämaan puhtaista joista ja järvistä voit itse kalastaa maistavan päivällisen raaka-aineet.

Opastetuilla retkeillä pääset esimerkiksi hurrustelemaan mönkijällä Pohjois-Sallan kauniisiin maisemiin, kalastamaan asiantuntevan oppaan johdolla, perehtymään poron-

hoitokulttuuriin ja ruokkimaan hellyttäviä poroja sekä melomaan Oulangan kansallispuiston henkeäsalpaavan kauniisiin maisemiin. Opastettuja retkiä Sallassa järjestävät muun muassa Kola Extreme Safaris, Sallan Poropuisto ja Nalleparkki. Sallan Kyläreitillä voit tutustua nähtävyyksiin ja käyntikohteisiin eri puolilla Sallan kyliä. Oulalammen kotieläinpiha tarjoaa mahdollisuuden karitsoiden rapsutteluun sekä saunomiseen perinteisessä suomalaisessa saunassa. Sallan Poropuistossa ja Hautajärven Luontotalolla on ilmaiset näyttelytilat, joissa voi tutustua alueen monipuoliseen luontoon.

Kesän ja syksyn tapahtumista mieleenpainuvimpia ovat joka vuosi 19.7.

järjestettävä Salla-päivä toritapahtumineen sekä parhaaseen ruska-aikaan syksyllä järjestettävä porokulttuuria, musiikkiesityksiä ja ruskaohjelmia sisältävä Sallan Rykimäviikko 7.-14.9.2012. Tarkemmat tiedot ohjelmista ja tapahtumista löydät Sallan kesäviikko-ohjelmasta ja tapahtumakalenterista Sallan matkailun nettisivuilta. Sallan matkailuinfo on muuttanut rajalta tulevan tien varteen Sallan Sota- ja Jälleenrakennusajan museon yhteydessä sijaitsevaan Rajakievariin. Piipahda sisään Kievariin - Matkailufon työntekijät antavat mielellään lisätietoja Sallan kesän tapahtumista ja ohjelmista.

Paula

Aspholm-Heimonen

Vanhan Sallan Vuorikylässä ihmisiä, sukuja ja rakennuksia 1800-1939

Serkusten Pekka Lassila (56 v) ja Erkki Finni (63 v) vanhemmat syntyivät Vanhan Sallan Vuorikylässä. Pekka on pitkään jatkuneen ja syvälle menneisyyteen ulottuneiden sukututkimuksen kautta perehtynyt Vuorikylän ihmisiin sekä heidän tarinoihinsa. Erkki on puolestaan yrittänyt intohimoisesti päästä selville siitä, miltä Vuorikylä ennen talvisotaa näytti ja päättyi tekemään kylästä tietokonemallin. Tämän avulla hän on samonnut Niskavaaran rinteitä ja kirkasvetisen Vuorijärven rantoja. Kuvitteellinen värikamera kädessään hän on innokkaasti ikuistanut yli 70 vuoden takaisia kylänäkymiä. Tulevan heinäkuun Salla-päivillä Pekka ja Erkki esittelevät luovutetun Vuorikylän ihmisiä, sukuja ja rakennuksia noin tunnin kestävässä esityksessä. Luvassa on puhetta ja kuvia. Selvitystensä tuloksista he aikovat julkaista myös pienen kirjan, jossa Pekan kirjoittamia sukutarinoita rydyttävät Erkin kylämallista ottamat värivalokuvat.

Salla-seuran matkoja

Salla-seura on järjestänyt ja järjestää kotiseutumatkoja tänä kesänä Vuorikylään kesäkuussa, Kuolajärvelle 15.-17.7., Korjalle 20.-22.7., vanhan Sallan kirkonkylään 18.7. ja Tuuti- ja Sovajärvelle 3.-6.8. Lisäksi suunnitteilla on patikkaretki Sallatunturille syksyllä. Kuolajärven matkalle, Tuuti- ja Sovajärvelle ja syksyn retkelle ehtii vielä ilmoittautua.

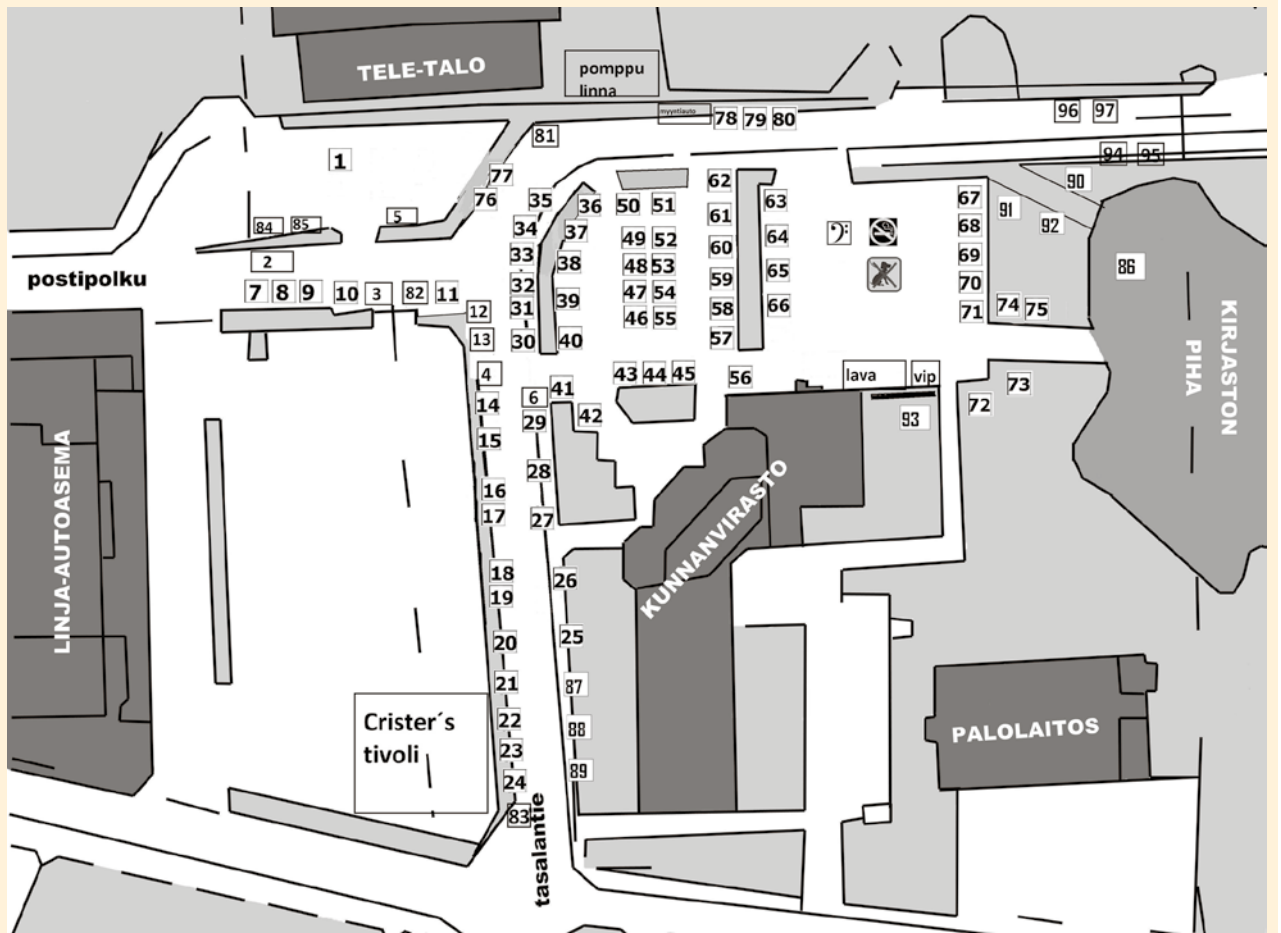
Perinteinen jumalanpalvelusmatka järjestetään yhdessä Salla-seuran, kun-

nan ja seurakunnan kanssa 18.7. Jumalanpalveluksen jälkeen lasketaan seppeleet sankari- ja siviilihautausmaiden muistomerkeille. Sen jälkeen on kahvitarjoilu ja ohjelmallinen kansalaisjuhla.

Juhlan päätteeksi paluumatkalla lasketaan seppeleet venäläisten ja saksalaisten sotilaiden hautausmaalla.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset Salla-seura p. 040-1663111.

Torimyyjät ja paikat

PAIKKA	NIMI	MYYNTITUOTE	PAIKKA	NIMI	MYYNTITUOTE
1	Hyvinvointivalmennus		52	Kaamospala	keramiikka, lasitavaraa
2	Marianne Koponen	korut	53	MAJU Matti Juujärvi	tekstiili
4	Esko Heikkilä	käsityöt	54,55	Lapin kiertäjät	käsityöt
5	Lahjatuote M. Valkama	lahjatuotteita	56	Sallan Eläkeläiset Ry	kahvia yms.
6	Juha Koskinen	liima ym.	57	Ask. ja lahja Käntentaika	erikoislahjatuotteet
7	Paloperän Osakaskunta	käsitöitä	58	Eero Niiranen	mansikka
10	Kavander Henna	Colose kosmetiikka	59	Anna-Liisa Rytönen	käsityöt
11	Risto Koivisto	vaate	60	Irja Eskelinen	kauneustuotteet
12	Jarkko Jouko	käsitöitä	61	Raatikan maa- ja kotitalousseura	leivonnaisia, kahvia
13	Matkalle Sallan ry	Salla-mallisto	62	Rauni Laitila	käsityöt
14	Teuvo Häkkinen	nahkatuotteita	63	Vesaiset	
15	VAV Vaappu	kalastusarvikkeita	64	Heli Mäkitalo c/o Soile Heikkilä	
17	T:mi Kallen Turkis	turkiksia, t-paitoja	65	SAPS koripallotyöt	
18,19	Risto Ilomäki Oy	leluja	66	Kursun kyläseura	kahvia
20,21	Toiminimi Vesa Niskala	pyttipannua yms. ruokaa	67	Martti Aaltonen	
27	Pirjo Lieto	lakritsia, rinkiä	68	Sallan maaseutuseura	kahvia, leivonnaisia
29	Ossi Pirttijärvi	käsitöitä	69	SAK	
30	Leena Kokko	kahvia, makkaraa, ilmapalloja	70	Reumayhdistys	kahvia, leivonnaisia
31,32	Osmo Ryyppö	vaatetekstiili	71	Sallan helluntaisrk.	käsityöt, arvonta, kahvi
33,34	Kymppiheikki Oy	musiikki	72	Salla-Seura	kuivalihavelli, kahvi
35	Anne Koivumaa		73	Helena Airola	käsitöitä
36	Akkavaara	leivonnaisia, kahvia	74	Anna-Liisa Paananen	lastenvaatteita
37	Paavo Laine	taidetta	75	Tiina Mattila	käsitöitä
38	Stick-on	erävaatteita	76,77	Kari Tienhaara	sekalaista
39	Sallan kylien tulevaisuusvisio -hanke esitteitä		80	Sallan MHY	esittelyä
40	Ulla Ylitalo	puhdistusaineita	81	Hilja Huotari	puutuotteet
41	Eemelin eväät ja Inkerin rinkelit	elintarvikkeita	82	Glandor	rihkama
42	Kivikoru Lukkari	kivikoruja	84	Helsingin monitoimi	vaatteita
43,44	4H yhdistys		85	Rakunahka	nahkatuotteita
45	Antikaamos	tekstiilejä	86	Eine Selkälä	kirpputoritavaraa
46	Rakel Väliuoto	kirpputoritavaraa	87	Kenraali Henry	makeisia
47	Sallan aluelämpö		88,89	Kalervo Jurvanen	
48,49	Kari Korteniemi	tekstiili	90	Mikon puuveistos	puuveistoksia
50	Merja Tyynismaa	postikortteja	91	Anja Koukkula	
51	Metsäkeskus Lappi		92	Eeva-Liisa Purhonen	koruja, käsitöitä

Salla-viikko 12.-19.7.2012

TORSTAI 12.7.

MIESTEN TYÖT KÄDENTAITOJEN NÄYTTELY ja SALLA -VALOKUVANÄYTTELY AVAJAISET klo 13.00
Sallan kunnanvirasto, valtuustosali.
Avoinna 10.8. saakka ma - pe 9 - 15.15

klo 12:00 - 17:00 ISÄNTÄ MATIN MUSEON KATTAUSNÄYTTELY Lapajärvellä
Kattausnäyttely venäläisillä - ja Arabian astioilla.
Tutustuminen museoon 5 €
Sallalaiset torttukahvit ja tutustuminen 10 €.
Kampsut, torttukahvit ja tutustuminen 15 €.

klo 16:00 - 17:00
TEATTERIRYHMÄ PLANSJET "TANSSIVAT NUKET"
-marionettinukke-esitys Salla-torilla
Esityksessä erittäin taidokkaasti tehdyt, värikkäät, hauskat ja lumoavat puiset marionettinuket esittävät keskiaikaisissa tunnelmissa erilaisia tansseja yleisön joukossa ja lapset saavat osallistua.
Mukana live musiikki.

klo 19:00 - Lauluilta Hautajärven Seutulassa

PERJANTAI 13.7.

klo 17:00 - TORIKIRPPIS Salla-torilla.
Lisätiedot p. 0400-256 711/kulttuuritoimi

LAUANTAI 14.7.

klo 12:00 - KARHUJÄRVI-PÄIVÄ Morottajan Esulla.
Ohjelmassa mm. musiikkia.

klo 14:00 KOIRIEN MATCH-SHOW Saijalla
Lisätietoja Johanna p. 045 679 7104.

klo 17:00 - PÖLÖKKYPAARIN MAILMOJEN VÄLISET PETANKKIKISAT Saija-pirtillä. Lisätietoja Saijan kyläyhdistys p. 050 331 4539.

SUNNUNTAI 15.7.

klo 14:00 - VITTIKKO - VARVIKKO KYLÄTAPAAMINEN Vittikon vanhalla koululla
Mukavaa yhdessäoloa, ruokailua ja musiikkiesityksiä.
Julkaistaan vanhan Sallan Vuorikylän asukkaista, taloista ja historiasta kertova kirja ajalta 1800 - 1939.

klo 8:00 - 19:00 KOTISEUTUMATKA
Kuolajärvelle/Salla-seura
Ennakoilmoittautuneille.
Lisätiedot p. 040 -166 3111/Pekka Moilanen

klo 10:00 - VASAOJAN PERINNENIITTYTALKOOT
Hautajärven luontotalo 20 v

klo 12:00 - PALOPERÄN KYLÄPÄIVÄ
Juhlaesitelmöitsijä Hannu Heinänen.
Lisätietoja Arto Kivelä 050 59 71 125

MAANANTAI 16.7

klo:10:00 - SALLAN RAJAKIEVARI AUKEAA
Rajakievari esittelee kievariperinnettä sekä matkailua ennen ja nyt. Vapaa pääsy.
Savukoskentie 12, 98900 SALLA

klo 12:00 - 17:00 ISÄNTÄ MATIN MUSEON TUTUSTUMINEN Lapajärvellä. Salla-viikolla maksuton. Naurisvelli ja sallalaiset torttukahvit 10 €

TIISTAI 17.7

klo 12:00 - 17:00 ISÄNTÄ MATIN MUSEON TUTUSTUMINEN Lapajärvellä.

klo 19:00 - LAULUILTA Salmivaarassa

KESKIVIIKKO 18.7.

klo 9:00 - 16:00 JUMALANPALVELUSMATKA VANHAAN SALLAAN. Ennakoilmoittautuneille.
Lisätiedot p.040 166 3111/ Pekka Moilanen

klo 12:00 - 17:00 ISÄNTÄ MATIN MUSEON KATTAUSNÄYTTELY

klo 12:00 - 15:00 RETKET KESÄLLÄ NAPAPIIRIN REITIN KOHTEISIIN. Napapiirin reitin kohteissa oppaat paikalla: Lapajärven Luontopolun laavulla, Munkkikahvit 5€
Suomujärven laavulla, Lätkykahvit 5 €
Riutukalla, Makkaranpaistoa ja mehua 5 €
Isäntä Matin Museo, Kampsut ja sallalaiset torttukahvit 15 €

Muutokset mahdollisia!

Ajantaisaiset tapahtumatiedot osoitteessa www.salla.fi

SALLA-PÄIVÄ 2012

TORSTAI 19.7.

klo 10 - 17 Kunnanviraston pihalla

TORITAPAHTUMA

10:00 Musiikkia:
Anniina Mattila & Avenue
10:30 Avauspuhe:
kunnanhallituksen pj. Juha Kesälahti
11:00 Juhlapuhe:
kansanedustaja Hanna Mäntylä
11:30 Musiikkia:
Katariina Sirviö, poikkihuilu
11:45 Musiikkia:
Eerika Hänninen, laulu ja
Anni Tolppanen, kitara
12:15 Puuveistosnäytös: Mikko Virkkula
13:00 Musiikkia: Memmu & Saana Viitanen
13:45 Sallan kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta palkitsee hyvin menestyneet urheilijat ja luovuttaa Sallan kulttuuripalkinnot sekä palkitsee Sallan pirra kilpailun voittajan.
14:15 Nelli ja Niilo pellepariskunta
14:30 Musiikkileirin bändit
15:30 Toritanssit:
Anniina Mattila & Avenue

VALTUUSTOSALI

9:00 - 15:15 Miesten työt kädentaitojen näyttely ja Salla -valokuvanäyttely sekä Sallan Pirrakilpailuun osallistuneiden pirrojen näyttely

LAUTAKUNTIEN HUONE

10:00 - 16:00 Revontuli-esitys,
kuvannut Bart Braafhart

SALLAN RAJAKIEVARI

14:00 Pekka Lassila ja Erkki Finni esittelevät luovutetun Vuorikylän ihmisiä, sukuja ja rakennuksia.

KIRJASTO

10:30 Nelli ja Niilo pellepariskunta poistokirjojen myynti lehtisälissä koko päivän

PALOASEMAN PIHA

10:00 - 16:00 Paloauto ja poliisi paikalla

ILTAOHJELMA

21:00 KYLPYLÄHOTELLI HOLIDAY CLUB SALLA:
TANSSIT/Anniina Mattila & Avenue

22:00 SALLATUNTURIN TUVAT
Rock Koho & Kimmo Blom

PERJANTAI 20.7.

klo 18:00 ZABAVA-ORKESTERIN KONSERTTI
Kursun kylätalolla

klo 20:00 - 01:00 ELÄMÄNI LAULUT -KARAOKEILTA
Vallovaaran lavalla. Laulattaa Tane, lippu 4 €

Luonto on kylien asukkaille tärkeä voimavara, joka ei säily itsestään vaan josta on huolehdittava yhdessä. Kuvassa ukki ja lastenlapset istuttavat puuntaimia.

Kyläkysely antoi arvokasta tietoa

Sallan kylillä on hyvä asua eikä sieltä haluta muuttaa pois. Kylillä ei asu ”valittajakansaa” vaan enimmäkseen tyytyväistä väkeä.

Päivittäisiin askareisiin, kuten puunkantoon, saunan lämmitykseen, lumitöihin ja auraukseen kaivattaisiin enemmän apua.

Kylille huhti-touko-kuussa tehtyyn kyläkyselyyn tuli hyvin vastauksia, liki 300 taloutta vastasi kyselyyn. Sallan kylien tulevaisuusvisio -hanke kiittää vastaajia palautteesta. Kyselyllä saatiin arvokasta tietoa moneen tarpeeseen.

Tietoa on tarkoitus hyödyntää jo tämän vuoden aikana muun muassa kylien kehittämisessä ja kyläsuunnitelmien päivityksessä.

Tulosten analysointi ja yhteenveto on vasta alullaan, mutta alustavasti voi päätellä, että yli 80 % vastanneista ei ole harkinnut muuttoa taajamaan lähi-

vuosina. Poismuuttavista yli puolet on muuttamassa muualle kuin kotikuntaan.

Lisäksi lähes 100 % oli sitä mieltä, että kylillä on hyvä asua ja naapuriapu pe-laa hyvin. Kirjastoautoon, postinjakeluun, koulukuljetuksiin sekä päivähoitoon oltiin pääosin tyytyväisiä.

Tiestön kunto, julkinen liikenne sekä puhelin- ja tietoliikenneyhteydet ja

osin tv-lähetykset aiheuttivat runsaasti negatiivista palautetta useilta alueilta.

Palveluista kaivattiin eniten siivouspalveluita (70 %), lumitöiden tekijöitä (60 %), polttopuiden teko- ja kantamisapua (45 %) sekä yksityisteiden aurauspalveluita (40 %).

Valmiutta kohtuuhintaisiin maksullisiin palveluihin oli liki 70 %:lla

vastaajista.

Myös kauppatavaroiden kotiinkuljetus koettiin tarpeelliseksi. Moni vastanneista oli kiinnostunut palvelusta ja suurin osa heistä oli valmis maksamaan siitä. Kauppa-asiointi keskittyi pääosin Sallan kauppaliikkeisiin sekä Etelä- ja Länsi-Sallasta myös Käylään, Kuusamoon sekä Joutsijärvelle ja Kemijärvelle.

Vanhuksille ja lapsille kaivattaisiin kerhotoimintaa, ja kansalaisopiston toivottiin tehostavan toimintaansa sivukylillä. Kyläkohtaisia huomioita tuli paljon, ja selvistä epäkohdista tiedotetaan eteenpäin niiden poistamiseksi. Romahtamisillaan olevat rakennukset, laittomat kaatopaikat ja yleisen ympäristön siisteys puhuttivat paljon, ja joitakin näistä asioista käsitellään tulevaisuudessa kylän yhteisissä tapaamisissa. Kaavoituksen

”Kyläkyselystä saatua tietoa on tarkoitus hyödyntää jo tämän vuoden aikana muun muassa kylien kehittämisessä ja kyläsuunnitelmien päivityksessä.

tarve ja myytävien tonttien vähäisyys tuli esille useamman kylän kohdalla.

Vastauksia tuli paljon ja lopullinen tiivistelmä valmistuu syksyllä. Useat kylät ovat toivoneet kyläkohtaista erittelyä kyselyn tuloksista, ja hankevetäjälle voi ilmoittaa mikäli kylälle halutaan tiedotustilaisuus kyselyn tulosten tiimoilta.

Sallan kylien tulevaisuusvisio -hanke kiittää lämpimästi kaikkia kyselyyn vastanneita.

Asiassa voi ottaa yhteyttä hankevetäjä Marita Leskiseen. Puh. 040-674 2672 tai sähköpostilla marita.leskinen@salla.fi

Hankkeen aikana toteutetaan myös loma-asukkaille kohdennettu kysely heinäkuussa. Kyselyyn voi vastata netissä www.kylienkysely.nettisivu.org tai Salla-päivillä hankkeen kojulla.

Marita Leskinen

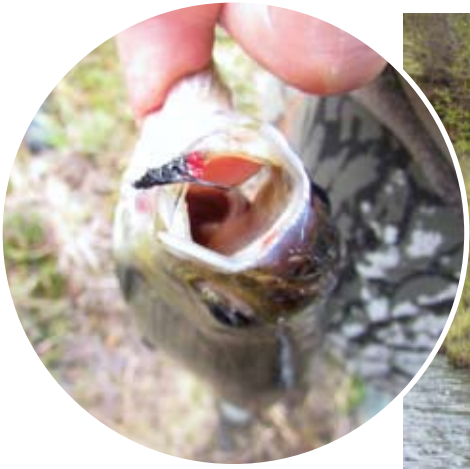
” Mahdollisuus ostaa rakennustontteja auttaisi montaa kylää saamaan uusia asukkaita ja ns.tyhjillään olevat perikuntien talot asutuiksi. Puhelin- ja laajakaistayhteydet täytyy toimia.

Tiet sellaiseen kuntoon, että voi kulkea esim. kirkolla työssä ilman lentokonetta sekä talvella että kesällä! ”

-kyselyyn vastaajan mielipide-

Perhokalastus koukuttaa harrastajansa

Perhokalastus on kalastusmuoto, jossa perhoksi nimettyä viehettä käyttäen pyritään saamaan saaliiksi kala. Se on juuri se vanhaan hyvään aikaan kuin nykypäiväänkin yhtä hyvin soveltuva harrastus tai ehkä pikemminkin elämäntapa, jolla yritetään saada aikaan onnistumisia kalavesien äärellä.

Perhokalastus koukuttaa harrastajansa aivan varmasti, jos tämä ei pidä varaansa. Koukuttamisella tarkoitetaan lähinnä henkistä vertausta, mutta joskus tapahtuu myös fyysistä koukutusta. Perhokalastusta pidetään edelleen vaikeana lajina oppia. Se mielletään välineurheilukseksi ja sitä pidetään kalliina harrastuksena. Toki siitä saa molempia, jos niin vain haluaa.

Leiriläiset harjoittelemassa perhokalastusta.

Perhokalastuksen mukana seuraa toinen vakavasti otettava harrastus, perhonsidonta. Se jos mikä on jatkuvaa tuotekehittelyä ja uuden luomista, mutta samalla joudutaan monesti siellä vesien äärellä palaamaan vanhaan hyvään ja toimivaan laitteistoon. Se vanha hyvä perho kun tahtoo toimia toistekin. Perhonsitojan käyttöön tulee jatkuvasti uusia materiaaleja, jotka mahdollistavat erilaisten perholuomusten

kautta tapahtuvien kalastusmenetelmien kehittelyä.

Perhonsidonnalla pyritään yksinkertaisesti luomaan toinen toistaan upeampia perhoja rasiat täyteen ja sitten rannalla ollaankin valmiit laittamaan juuri SE oikea ottiperho siiman päähän. Hyvän ja pyytävän perhon kriteerit ovat tietysti kalan arvioitavissa, mutta ensin perhon pitää läpäistä sitojansa kriittinen katsanta, jotta se pääsisi

rasiasta veteen. Oikean perhon valinta oikealla hetkellä onkin mielestäni se vaikein ja eniten tuskaa aiheuttava tapahtuma koko projektissa. Kalastajalla on se oikea perho rasiassaan, mutta milloin se viedään veteen ja miten, onkin sitten jo vaikeammin arvioitava tapahtuma.

Perhokalastus perinteisellä välineistöllä suoritettuna on joillekin ylivoimaisen vaikeaa aloittaa, koska siinä perho heitetään

Perhokalastuksessa harjoitus tekee mestarin ja toistot tuovat varmuutta. Lisäksi opettelu osaavassa ohjauksessa säästää paljon aikaa ja vaivaa.

veteen hiukan eri tavalla kuin ns. koneongella. Tässäkin lajissa harjoitus tekee mestarin ja toistot tuovat varmuutta. Lisäksi opettelu osaavassa ohjauksessa säästää paljon aikaa ja vaivaa.

Sallassa toimiva perhokalastusseura Sallan perhokerho ry on opastanut uusia perhokalastuksen saloihin tutustumaan tulleet kalastajia lajin pariin jo vuodesta 1988. Kun nuorena pääsee hyvään ohjaukseen ja mukavan rentoon ja rehtiin porukkaan mukaan, on paljon helpompaa suoriutua alun vaikeuksista ja haasteista lajin parissa.

Tänä kesänä Sallan perhokerho järjesti yhdessä Sallan kunnan nuorisotoimen kanssa perhokalastusleirin, joka oli jatkoa

koko talven pyörineelle perhonsidontakurssille. Leirillä käytiin kolmen päivän aikana lävitse lajiin liittyvät asiat tiukassa paketissa. Päästiin sitomaan se omatekemä perho siimaan ja heittämään se jokeen ja lopulta irrottelemaan perho kalan suupielestä. Juuri tällainen leiri on mitä parhainta oppimisaikaa aloittelevalle perhokalastajalle ja mahtavaa sosiaalista kanssakäymiskoulutusta nuorille. Voi niitä iloisia onnistumisen hetkiä, joihin ohjaaja pääsee mukaan, kun ohjattava onnistuu.

Hyvää kesää kaikille ja (sopivasti) kireitä siimoja. Pidetään perhot vedessä ja takaheitot korkealla.

Pasi Niskala

Sami Palonoja ampuu jousipysyillä, takana seuraa Kalevi Korhonen Suomen Metsästäjälitosta.

Nuoret opettelivat Metsoleirillä monia erätaitoja

Suomen Metsästäjäliton Sallassa kesäkuussa järjestämälle leirille osallistui 28 nuorta, joista 7 oli tyttöjä. Leiri oli tarkoitettu 10-16-vuotiaille tytöille ja pojille, ja nuoria osallistujia oli ympäri maata. Kauimmainen leiriläinen ilmoittautui Indonesiasta saakka.

Monipuolisen leiriohjelman sisältönä oli muiden muassa erilaisten erätaitojen harjoittelua ja opastusta, kuten perhokalastusta ja perhonsidontaa. Ensiaputaidot ovat tärkeitä niin maastossa kuin muuallakin, ja niinpä niitäkin harjoiteltiin.

Ensiarvoisen tärkeä asia tällaisella leirillä on ampumakoulutus, ja sitä päästiin harjoittelemaan ampumaradalla, jossa myös tutustuttiin jousiasseen käyttöön. Aseenkäytön vastuullisuutta ja turvallisuutta opetetaan nuorille, ja Metsästäjälitto

Reeta Märsy ampuu tarkasti.

ja muut metsästyksen kanssa tekemisissä olevat tahot pitävät sitä todella tärkeänä asiana.

Innokkaina nuoret koekelivät pienoiskiväärillä, pistoolilla, haulikolla ja jousella ampumista. Sallan Ampujista koostuva talkooporukka hoiti ammattitaidolla nuorten ohjauksen ampumaradalla. Metsäs-

tyskoirat tulivat tutuksi, samoin kuin koiratutkan käyttö metsästystilanteessa.

Luonnossa voi toki liikua muutoinkin kuin metsästäessä, niinpä luonnon kauniit ja moninaiset asiat tallentuivat kameran linssin kautta pieneen näyttelyyn. Leirin aikana saattoi suorittaa metsästäjäutukinon,

johon sai myös siihen kuuluvan koulutuksen. Myös luontopolku ja riistapolku tulivat tutuiksi leiriläisille. Riistanhoitokoulutus ja pienpetopyyntilaitteiden esittely ja rakentaminen sisältyi ohjelmaan ja kiinnostu nuoria. Pesäpönttöjäkin tehtiin ja asennettiin ne paikoilleen.

Iltaisin leiriläisillä riitti vielä virtaa uintiin, saunomiseen ja iloiseen yhdessäoloon. Sallan Ampujat olivat leirin järjestämisessä mukana suurella talkooporukalla ja jo se kertoo, kuinka tärkeänä tällaista leiriä pidetään nuorisolle. Sallassa metsästyksen on monille nuorille pojille ja tytöille luonteva harrastus, jota harrastetaan vastuullisessa ohjauksessa.

Suomen Metsästäjäliton Lapin piirin johtaja Kalevi Korhonen oli erittäin tyytyväinen sallalaisten leiriorganisaatioihin.

Maria Ämmälä

Erämaan historiaa Napapiirin retkeilyreitillä

Napapiirin retkeilyreitti on automatkailijan unelma keskellä erämaata Sallassa.

Noin sadan kilometrin kierroksella, pienten patikointien ja pyrähdysten ulottuvissa on tarjolla ainoa paikkaita historiaa, erämaakohteita ja matkailunähtävyyksiä. Reitillä saa kosketuksen elettyyn elämään niillä sijoilla, missä ihmiset ovat asuneet ja hankkineet elantonsa.

Reittiin voi tutustua autolla tai jalkautua maastoon merkityille poluille ja maastokohteisiin. Reitillä on laavuja ja yöpaikkoja. Suomulla on tarjolla yöpymispaikkoja ja vuokra-mökkejä.

Karttataulut löytyvät Joutsijärven kaupalta, Kursusta Lapajärventien risteyksestä, Isäntä Matin museolta Lapajärveltä, Isomaasta Aitaselän tienhaarasta ja Lakijängästä Pilkkavaaran tienhaarasta. Raakulla Aitaselän tienhaarasta, Tonkopurolta Tuulenpesän pihalta, Suomulla Hotellin pihan busstopista ja Arctic Circle Hotelilta, sekä Räisälässä lossirannasta.

Matkan varrella pääsee patikoimaan luonnonhelsingissä.

Merkittyjä luontopolkuja ovat:

Lapajärven -reitti n. 10 km, josta 4 km maastossa ja 6 km kylätietä. Opaste-

tauluja myös maastossa ja kylätien laidassa.

Lähdöt: Tasasenkankaalta Pilkkavaara-Lapajärvi tieltä, Isäntä Matin museolta tai Tiikkajasta.

Tonkopuro Tuulenpesä - Riutukka -reitti 6 km suuntaansa.

Suomu - Kirppakangas - Tonkoperä Tuulenpesä -reitti 7 km yhteen suuntaan.

Suomujärvi - Seitakivet - polku 1 km edestakaisin.

Tiedustelut ja opastus päivisin ihmistenaikaan:

Suomutunturin mökkipäilytys, Sirpa Kuvaja. Puh. 0400 155533

Isäntä Matin museoisäntä Seppo Leinonen, puh. 0400 011312

Tonkopuron Tuulenpesä, Mauri Karjalainen, puh. 050 5268413.

Arctic Circle retkeilyreitti on Sallan yhteismetsän, Sallan kunnan ja Vil-

man Kilta ry:n toteuttama hanke, joka kuuluu Sallan kyläreittiin.

SALLA

LAPAJÄRVEN LUONTOPOLKU

Lapajärven polku on vanha kulkureitti Salmivaarasta ja Pilkkavaarasta Tiikkajan erämaataloon ja Kemi Oy:n Ruukkipirttiin.

Polkua pitkin ovat kulkeneet jo kivikauden ihmiset, josta todisteena on Tiikkajasta löytynyt kivinen työkalu.

Metsäsaamelaiset pyydystivät harjulla pyyntikuopilla metsäpeuroja. Itäpäässä polku kulkee korkeimmalla kohdalla vanhan aamimetsän halki.

Etelärannalla on Lapajärven kylän taloja ja Isäntä Matin Museo.

Laavu ja WC on Lapajärven ja Lapalamin välisen salmen länsirannalla, jonka yli johtaa pukkisilta.

Lapajärvi hiking trail has long history and tradition. It is an old route from Salmivaara village and from Pilkkavaara-Lapajärvi road and to the Ruukkipirtti (owned by Kemi Oy).

Already in ancient times, people in Stone Age were used this trail. For evidence of that there has found stone tool from that period.

Also Sami people used to caught deers in this area. In their hunting method they made holes into the ridges using them as the traps. Those old holes are still seen along the trail.

In the eastern part of this area, at the highest point, hiking trail runs through the old primeval forest.

On the south side of the lake is situated houses of Lapajärvi village and "Isäntä Matin Museo"

Fireplace (laavu - lean to) and toilet are located in between Lapajärvi lake and Lapalampi pond. There you could cross the nice strait by freestle bridge.

Reitin pituus n. 10 km josta 4 km luontopolkua ja 6 km kylätietä. Lapajärvi hiking trail's length is about 10 kilometres. 4 kilometres on terrain and 6 kilometres on the village road

Lähdöt: Tasasenkankaalta, Pilkkavaara-Lapajärvi tieltä, Isäntä Matin museolta tai Tiikkajasta. Starting points are: Tasasenkangas, Pilkkavaara, Lapajärvi road, Isäntä Matin Museo or Tiikkaja

- 1 Isäntä Matin museo, opastetut Isäntä-Matin Museo, info
- 2 Tiikkajan tienhaara, vitta: Tiikkaja
- 3 Tiikkaja crossroad, sign Tiikkaja
- 4 Tiikkaja, opastetut Tiikkaja, info
- 5 Laavu, WC ja Salmen silta
- 6 Fire place (laavu-lean to)
- 7 Tasasenkangas, opastetut Tasasenkangas, info

Luontopolku on toteutettu Itä-Savon vesistöalueen 1007 ja rakennetut harrastus-alueet 2010-2011

OHJELMAT KESÄLLÄ 2012

RANTASAUNA

1 - 4 henkilöä 100 € seuraavat henkilöt 25 €

Makkaranpaistoa ja nokipannukahvit saunarannassa 10 €

ILLALLINEN KESÄLLÄ Museon Pirttiravintolassa. Alkuruuksi keitto tai salaatti, pääruuaksi lihaa tai kalaa ja kahvi 25 €

HEINÄKUUSSA

2012 Avoimna 12.7. torstaina, 18.7. keskiviikkona, 26.7. torstaina klo 12-17

Kattausnäyttelyssä esillä pöytäliinoja ja astioita Venäjältä.

Arabian astioita v. 1940 - 1960.

Tutustuminen Museoon 5 €. Sallalaiset torttukahvit 10 €.

Kampsupotut ja torttukahvit 15 €

SALLAVIIKON TARJOUS

Maanantaina 16.7. ja tiistaina 17.7. sekä keskiviikkona 25.7.

Museo avoinna klo 12 - 17 Ei pääsymaksua.

Naurisriisiviellä ja sallalaiset torttukahvit 10 €

Muulloin avoinna tilauksesta.

Kesäinen paikka perhe- ja sukutapaamisille!

Varaukset museoisäntä Seppo Leinonen puh. 0400 011312

NAPAPIIRIN RETKEILYREITILLÄ

Riutukalla, Suomujärvellä ja Lapajärven Luontopolun laavulla opas paikalla keskiviikkona 18.7. ja torstaina 26.7. klo 12 - 15.

TARJOLLA Riutukassaa makkaranpaistoa, Suomujärvellä lätytkahvit, Lapajärven Luontopolun laavulla Munkkikahvit

Hinta 5 € / hlö joka kohteessa

Lapajärven Luontopolku kulkee korkealla harjulla Lapajärven ympäri. Reitin pituus on 10 km, reitistä 6 km sijaitsee kylätiellä ja 4 km on opastettua metsäpolkua

Tiikkajasta on laavulle kävelymatkaa edestakaisin reilu 1 km.

Auton voi jättää Isäntä Mattiin, Tiikkajaan tai Tasasenkankaalle.

SALLA

Tiikkajan talo

Pekka Tiikkaja, Lapajärven ensimmäinen uudisasukas. Ja alakuvassa rakentamansa talon edessä pojanpoika Veikko.

Tiikkajan talo on Sallan kunnan alueella harvoja sodalta säästyneitä rakennuksia. Se on säästynyt polttamatta Toisessa maailmansodassa syrjäisen sijaintinsa vuoksi. Hilja ja Pekka Tiikkaja rakensivat talon v. 1932. Se on vanhimpia asuinrakennuksia Sallassa.

Hilja ja Pekka Tiikkaja, Lapajärven ensimmäiset uudisasukkaat, tulivat Lapajärvelle Vanhan Sallan kirkolta v.1915. He asettuivat ensin asumaan tyhjilleen jääneeseen ruukkipirttiin, jonka lähistöllä Tiikkajan talo rakennettiin.

Ruukkipirtti on savotan keskuspaikka, jossa asuivat kämpän terävässä päässä savotan työnjohto ja kasööri. Tylsässä päässä kortteerasit tukkijätkät. Lapajärven savotta ajoittuu 1910-luvulle. Lapajärven metsätyömailta 1900 - luvun alussa kaadetut tukit kuljetettiin uittamalla vesistöjä pitkin Kemiin Kemi Oy:n sahalle.

The first house in Lapajärvi "Tiikkaja" wasn't burned down during the World War II because of its distant location. The house is one of the oldest residences in Salla. The first settlers, Hilja and Pekka Tiikkaja came to Lapajärvi from the village of Vanha Salla ("Old Salla") in 1915.

SALLA

Isomaa

Isomaan rintamamieskylä on asutettu 1950-luvun puolivälin jälkeen. Kylän asuttivat sodassa taistelleet 18 sallalaista sotilasta. He ja heidän vaimonsa lapsineen raivasivat ja rakensivat 18 rintamamiestilaa Vilman erämaahan. Isomaan kylän talot sijaitsevat 9 km pitkän kylätien varrella.

Talvella 1950 ja 60-luvulla kylän miehet kävivät ansiotöissä Vilman savotalla. Naiset hoitivat kotona lehmiä joiden maito lähetettiin Kursussa toimineeseen meijeriin. Kylän lapsilla oli koulu Lapajärvelä vuoteen 1970. Koulu lakkautettiin Ruotsiin muuttoa seuranneen lapsikadon vuoksi.

The village of Isomaa was first inhabited by 18 soldiers from Salla who fought in World War II. They and their wives with their children cleared the area and built 18 houses to the wilderness of Vilma. Women took care of children and cows at home while men went to work. Milk of the cows was sent to dairy of Kursu, where the milk was refined to cheese and butter.

Paloperän kyläpäivää vietetään sunnuntaina 15.7.2012 kylätalo Kinttaanpirtillä, Paloperäntie 103. Historioitsija Hannu Heinänen selvittää kylän historiaa ja käännekohtia kello 12. Keskustelu jatkuu kysymyksillä ja teematekstien esittelyllä kello 15.30 kahvien ja musiikkiesitysten jälkeen.

Paloperän osakaskunnan puheenjohtaja Arto Kivelä (oik.) kertoo, että kirjallisessa muodossa kylähistoriaa on kerätty Paloperän kulttuuriperintö talteen ja tunnetuiksi tuotteiksi -hankkeessa jo noin 170 sivua. Valokuvien löytäminen on paloperäläisen Juho Vuorelan mukaan haastavaa, sillä esimerkiksi arjen askareita kuvattiin harvoin.

Kylähistoria yksiin kansiin

PALOPERÄN ESIHISTORIA TARKENTUU

Paloperällä Etelä-Sallassa viimeistellään kylän historiasta ja käännekohdista kertovia teematekstejä ja suunnitelmissa on kyläkirjan julkaiseminen lähivuosina.

Kylähistorian kerääminen vaatii sitoutumista ja kärsivällisyyttä, vaikka vastuunsen kansiin saattamisesta ottaisivatkin palkattu ammattilainen.

-Meillä on noin 170 sivua kasassa, mikä on mielestäni aika paljon, laskeskelee Paloperän kulttuuriperintö talteen ja tunnetuiksi tuotteiksi -hankkeelle työskentelevä historioitsija Hannu Heinänen.

Sallan pitäjähistorian 1990-luvun alkupuolella kirjoittanut sulkavalainen opettaja valmistelee väitöskirjaansa Pohjois-Suomen ja Vienan välisistä taloudellisista yhteyksistä autonomian aikana. Kyläkirjojen kokoaminen on hänelle harrastus.

-Nämä projektit antavat minulle uutta virkeyttä ja tuoreutta, sillä ne toteutetaan aina erilaisella kaavalla.

Kirjoittajan oma ääni kuuluviin

Aihepiirit Paloperän kylähistoriassa vaihtelevat asutuksen synnystä, maataloudesta ja metsähoidosta sotatapahtumiin ja kylän tyhjenemiseen 1970-luvulla. Tiedot on kerätty pääsoin maallikoiden voimin, ja ryhmässä on ollut mukana kymmenen nykyistä tai entistä kyläläistä.

-Aikataulut ovat koko hankkeen ajan olleet realistisia ja historiatyöryhmäläiset ovat olleet sitoutuneita, Heinänen vakuuttaa. Myös erilaiset tavat kirjoittaa ja tulkita tulevat paremmin esille, kun tekijät ovat kyläläitä.

-Tyyli on paikoin rehevää ja kirjoittajan oma ääni kuuluu, hän ynnää.

Idea kylähistorian keräämisestä syntyi jo vuosia sitten. Monen paikallisen kirjoittajan pöytälaatikoihin oli kertynyt tekstejä ja kuvia, sillä heillä oli ollut tarve tallentaa elettyä elämää. Nyt nämä kaivetaan kaikkien luettavaksi.

Rovaniemelle asuva,

mutta Paloperältä syntyisin oleva, Kyösti Palojärvi uskoo, että mitä kauempana asuu niin sitä suurempi on kiinnostus kotipaikkaan.

-Vanhat asiat rupesivat kiinnostaan minua 50 vuotta täytettyäni, Palojärvi kertoo.

Historian tallentaminen on hänen mukaansa myös menneiden sukupolvien työn arvostamista. -Muitelijoiden rivit harvenevat, joten on tärkeää saada tiedot talteen.

Suunnitelmissa kyläkirja ja 300:n painos

Uutta ja yllättävää ei historiatyöryhmä onnistunut Paloperältä löytämään, mutta pienitä täydennyksiä kuitenkin. Metsätalouteen perehtynyt Palojärvi kertoo yllättyneensä siitä, miten aikaisin harjoitettiin monimuotoista metsätaloutta ja kuinka samojen talojen kautta kulki hyvin erilaisia ihmisiä.

-Kylä on varsin nuori ja kylän elämä pyöri kolmen tilan ympärillä 1900-luvun

Historioitsija Hannu Heinänen mukaan Paloperältä on löytynyt ennakkoluulottomuutta ja yrittäjyyttä kaikkina vuosikymmeninä.

alkuun saakka, tiivistää Heinänen. Sen sijaan esimerkiksi elinkeinoelämä oli samaa kuin muuallakin Sallassa.

Arktikumissa Rovaniemellä työskentelevä Lapin maakuntamuseon intendentti ja arkeologi Hannu Kotivuori teki tutkimuksia Paloperällä alkukesästä. Heinänen uskoo, että nämä löydökset tarkentavat esihistoriallista osuutta.

Kirjaksi materiaali muuntuu tulevaisuudessa, sillä Palojärven mukaan rahoitusta aiotaan hakea Suomen Kulttuurirahastosta. Tilauksia on jo otettu vastaan, ja Palojärvi uskoo, että 300 kirjaa menisi kaupaksi melko nopeasti.

-Sitä ennen aineisto tehdään eläväksi kylätalo Kinttaanpirtille pystytettävillä näyttelyillä.

Hanke päättyy elokuun lopulla, mutta Palojärvi on suunnitellut jo jatkohanketta, jossa koulutettaisiin luonto- tai aikamatkaoppaita tekemään historiaa eläväksi teematekstien avulla.

Katja Ojaniemi

Musikaali In the jungle hurmasi yleisön

Sallatunturin koululla nähty upea musikaali IN the JUNGLE vei kuulijansa Afrikan sademetsän viidakkoon, jonne Minni Hiiri, Pikku Myy, Super Mario ja muut tutut satuhahmot olivat muuttaneet viettämään leppoisia eläkepäiviään.

Rooleissa oli mukana Kirkonkylän ja Sallatunturin koulun oppilaita, ja yhdessä he ohjaajiansa Mervi Jussilan, Sari Sipilän ja Liisamaija Kukkonen kanssa olivat tehneet tekstin musikaaliin.

– Tammikuussa tästä meille ensimmäisen keran ilmoitettiin ja heti siitä lähdettiin koko porukalla ideoimaan tätä musikaalia, kertoo Milja Käppi. Milja esitti musikaalissa pörrötukkaista peikkoa.

Eveliina Oinas kertoo harjoitusten olleen välissä rankkojakin.

– Tammikuusta lähtien olemme tätä musikaalia harjoitelleet. Viikonlopputreenit ja koulupäivien jälkeen pidetyt näyttämö- ja soittoharjoitukset ovat joskus vähän väsyttäneet. Kivaa on kuitenkin ollut. Eveliina näytteli musikaalissa prinsessa Super Mariaa.

– Jutun juoneen pääsin mukaan oikein hyvin. Mukava, kun tällaisia musikaaleja järjestetään, toteaa Sallan kunnanvaltuuston puheenjohtaja Antero Miettinen.

Myös paikalla ollut Martti Niskala piti musikaalista. – Aivan mahtava homma, kun nuoret saa-

daan tällaiseen mukaan. Ja kun esitys menee noin hyvin, niin siitä nauttivat niin esiintyjät kuin myös yleisö, sanoo Niskala.

Kaikki koululaiset sekä myös päiväkodin väki osallistuivat näytöksiin. Musikaali esitettiin viitenä näytöksenä päivän aikana.

ROOLEISSA

Super-Mario: Essi Peltoperä. Super-Marja: Eveliina Oinas. Lumikki: Emilia Oinas. Elämäntapavalmentaja Paula Paleroine: Mirva Huhtala. Maija Mehiläinen: Veera Myllylä. Pikku Myy: Juulia Vaara. Peikko: Milja Käppi. Minni Hiiri: Veera Hautaniemi. Saapasjalkakissa: Inka Piisilä. Teksti, puvustus ja lavastus: ryhmä. Ohjaus: Mervi Jussila, Liisamaija Kukkonen ja Sari Sipola.

Antero Miettinen (vas.) ja Martti Niskala pitivät esityksestä.

Musikaalin esiintyjät ja ohjaajat.

Sallan hyvinvointipäivä 11.9.2012

Jo perinteeksi muodostunutta hyvinvointipäivää vietetään syyskuun 11.päivänä Sallatunturin koululla. Päivän teemana on henkinen hyvinvointi, ja aiheeseen meitä johdattavat filosofi, professori Esa Saarinen ja näyttelijä-ohjaaja Kari ”Vänä” Väänänen. Päivän aikana voi tutustua paikallisiin terveysjärjestöihin ja ruokalan puolella on myytävänä kahvia ja voileipää.

Luennoitsijana filosofi, professori, FT **Esa Saarinen**

Esa Saarisen koskettava ja elämänläheinen luento luo tilaisuuden ladata akut. Kohteliaan kunnioittavalla ja elämyksellisesti rikkaalla tyyliin Esa innostaa kuulijat havaitsemaan paremman elämän mahdollisuuksia omassa nykytilanteessa.

Lunnon lähtökohtana on se näkemys, että useimmat ihmiset haluavat tehdä hyvää työtä ja luoda parempaa tulevaisuutta yhdessä työkavereittensa ja läheistensä kanssa.

Ihmisissä usein piileväksi jäävän myönteisen energian jäsentäminen ja käytännön vapauttaminen on tämän luennon tarkoitus. Arjen onnellisuus edellyttää arjen luovuutta, kekseliäisyyttä muuttuvissa tilanteissa ja ihmisten yhteistä halua löytää ratkaisuja eteenpäin.

Luennoitsijana näyttelijä, ohjaaja **Kari Väänänen**

Kari Väänänen on tunnettu ja karismaattinen näyttelijä, elokuvaohjaaja sekä käsikirjoittaja.

Karin ajatus on, että kun ihminen voi hyvin niin hän voi silloin suorittaa työnsä intensiivisemmin. Karin

valmennuksen tavoitteet ovat herätellä osallistujia, antaa rohkeutta elämän valintoihin sekä innostaa tekemään luovia ratkaisuja. Kari Väänänen valmennuksessa käydään läpi seuraavia aihealueita: • Kirjoitanko itse oman elämäni käsikirjoituksen? • Onko minulla rohkeutta tehdä oman elämäni ratkaisut vai eläkö toisten halujen mukaan, sosiaalisen paineen alla? • Elämässä ei saa kadottaa omaa sisäistä lastaan, pitää muistaa nauttia joka aistilla kuluva hetkestä ja muistaa leikkivä elämän asenne. Hyvinvointivalmentajat ovat tapahtuman järjestäjinä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Maria Ämmälä

HYVINVOINTIPÄIVÄN OHJELMA

11.00-11.15	Tapahtuman avaus
11.15-12.30	Oma innostus
	- Ihmisen näkymättömät voimavarat
	- Parempi ajattelu tuottaa parempaa elämää
	- Rohkeudella ja elämänuskolla läpi latistuksen mankeitten
	Filosofi, professori, FT Esa Saarinen
12.30-12.45	Tauko ja terveysjärjestöihin tutustuminen
12.45-14.00	Yhteinen innostus
	- Noste nousee jokaisesta
	- Tunteet tarttuvat eli kokonaisuus on enemmän kuin osiensä summa
	- Tuottavuutta kuin tyhjistä arvonannon kautta
	Filosofi, professori, FT Esa Saarinen
14.00-14.30	Omakustanteinen kahvi ja terveysjärjestöihin tutustuminen
14.30-16.00	OMAN ELÄMÄN KÄSIKIRJOITUS
	Näyttelijä, ohjaaja Kari Väänänen

Muutokset mahdollisia

Punainen Risti
HYVINVOINTIPÄIVÄN PÄÄTTÄÄ
NÄLKÄPÄIVÄ-KONSERTTI
ILLALLA SALLATUNTURIN KOULULLA.
TERVETULOA LÄHELTÄ JA KAUKAA
HYVINVOINTIPÄIVILLE SALLAAN.

Riina Kantola menestyi Tromssassa koristurnauksessa

Koripallo on kuulunut 16-vuotiaan Riina Kantolan elämään lähes aina. Hän on pelannut Sallan Palloseuran joukkueissa kuusi vuotta saakka, jolloin joukkueena oli mikrotytöt. Viime kaudella hän pelasi B-tyttöissä, ja hän on yksi ikäistensä parhaimmista pelaajista Pohjoisella alueella, johon kuuluvat Lapin ja Oulun läänit.

Riina kävi huhtikuussa Norjan Tromssassa pelatussa Barents Games -turnauksessa, johon pelaajat valittiin Lapin ja Oulun läänien joukkueista Oulussa järjestetyllä valintaleirillä. Kyseessä on kansainvälinen koripalloturnaus, johon osallistuivat 1996-1997 syntyneiden tyttöjen ja poikien kalottialueiden maajoukkueet Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Venäjältä.

Suomi sai hopeaa, voitto meni Ruotsiin. Turnauksen

Riina Kantola sai hopeaa Tromssassa keväällä pelatussa Barents Games -maajoukkue-turnauksessa.

sa oli Suomesta kymmenen pelaajaa.

Pohjoisen alueen sarjassa SaPsin joukkue tuli tänä talvena kolmanneksi. Vain

viiden pisteen häviö erotti joukkueen finaalipelistä.

Urheiluharrastus vie paljon aikaa, mutta se on myös antoisaa.

- Korisharjoituksia on ollut kaksi tai kolme kertaa viikossa. Lisäksi lenkkeilen, Riina kertoo.

- On mukavaa, kun urheilussa on tavoitetta. Tulee liikuttua säännöllisesti.

Lisäksi Riina toteaa koripalloharrastuksen hyviksi puoliksi kaverit, joukkueen hyvän yhteishengen ja mukavat pelireissut.

Varoja toimintaan kerätään talkoilla, joihin on kuulunut muiden muassa roskien keräämistä, harvointia ja myyntikojun pittoa Salla-päivänä. Joukkue on myös saanut paikallisia yrityksiä sponsoreiksi.

Urheilun ja koulun lisäksi energinen Riina kävi talvella töissä K-market Puolukassa kahtena iltana viikossa. Kesätyössä hän oli

päiväkodissa.

Koripallokausi alkaa lokakuussa ja kestää maaliskuuhunkalle. Sarjan aikana on viisi tai kuusi pelireissua Lapin ja Oulun läänin alueella, ja lisäksi pelataan kotiottelut. Joukkue on pelannut myös Ruotsissa ja Venäjällä, jossa se pelasi tänä keväänä kaksi peliä Polarnye Zoria ja yhden pelin Kantalahtea vastaan. SaPsin joukkue voitti kaikki kolme peliä.

Joukkue on käynyt neljä kertaa Riinan peliuran aikana myös Tampereella Delfin Basket -turnauksessa.

B-tyttöissä on ollut yhdeksän pelaajaa, mutta osa heistä muuttuu tulevana syksynä muualle opiskelemaan. Kolme pelaajista on ollut venäläisiä rajalukiolaisia. Joukkueen jatko selviää ensi syksynä, kun nähdään, miten paljon pelaajia tulee mukaan.

Riina toteaa koripalloharrastuksen hyviksi puoliksi kaverit, joukkueen hyvän yhteishengen ja mukavat pelireissut.

Urheilua Riina aikoo joka tapauksessa harrastaa, vaikka joukkueen toiminta loppuisikin.

Tyttöjen koripallon pelaaminen on Sallassa korkealla tasolla paikkakunnan kokoon nähden, ja kiitos tästä kuuluu pelaajien lisäksi valmentajille.

Tapio Peltoperä aloitti korisvalmennuksen muuttuaan Sallaan reilut kymmenen vuotta sitten. Sallassa on muitakin menestyneitä pelaajia. Iida Kettunen pelasi edellisellä kaudella A-tyttöjen mestaruussarjassa, ja rajalukiolainen Darja

Smirnova pelasi Kantalahden naisten edustusjoukkueessa Murmanskin alueen sarjassa. Kettunen edustaa nyt Muuramen Urheilijoita. Hän käy Muuramen urheilulukiota, jossa on koripallovalmennusta.

Sallassa oli viime talvena pienimmät pelaajat mukaan lukien noin 30 aktiivista koripallon pelaajaa.

- Jos joku on lajista kiinnostunut, kannattaa kokeilla ja tulla mukaan, Riina sanoo.

Terttu Pohtila

RoKin ja Blues EPS:n juniorit treenasivat jääkiekkoa Sallassa

Jäähallilla kävi vilskettä kesäkuun puoltavälillä, kun Rovaniemen Kiekon ja espoolaisen Blues EPS:n juniorit pitivät Sallassa harjoitusleiriä.

Rovaniemeläiset tulivat Sallaan, koska eri tapahtumien takia oman kaupungin jäähalli ei ollut käytössä.

Sallan kunnan vapaaajan sihteeri Petteri Salmijärvi kertoo, että ajatus leiristä on hautunut jo vuosia, mutta nyt kaikki palaset loksahdivat kohdalleen. Kokemukset olivat hyviä, ja ensi vuodeksi suunnitellaan leiriä suuremmalle porukalle.

Idea leiristä lähti viime talvena viemään eteenpäin Sallan Palloseuran valmentaja Juha Hämäläinen. SaPsin ja RoKin välillä on kontakteja, sillä kuusi sallalaista poikaa pelaa RoKissa, ja Rovaniemellä asuva Hämäläisen poika Ossi pelaa RoKin edustusjoukkueessa.

Espoo tuli mukaan, kun RoKin valmennuspäällikkö Mika Uramo tapasi Leppävaarassa sallalaislähtöisen valmentaja Pekka Hautajärven.

- Kuulin, että tällainen on järjestettävillä ja koska

Veikka Sarkkinen, Niko Hytönen, Miro Uunimäki ja Jeppe Malmberg ovat käyneet pitkälläkin pelireissuilla, mutta Lapin harjoitusleiri oli laatuun ensimmäinen. Pojat ovat pelanneet kiekkoa jo vuosia. - Parasta pelaamisessa on maalien tekeminen.

RoKi ja Blues EPS pelasivat kaksi harjoitusottelua. Ensimmäisen voitti RoKi 7-1, 00-sarjan pelin Espoo. Tässä syntyy neljäs maali 00-sarjan pelissä.

tunnen itseni sallalaiseksi, kiinnostuin heti, Hautajärvi kertoo.

Kukin joukkue vietti Sallassa kolme päivää, vanhimmat juniorit yhteensä kuusi. Ohjelmaan kuului runsaasti jääaikaa. Pojat viettivät jäällä nelisen tuntia päivässä. Välillä Sallatunturin päällä käyminen ja onkireissu katkaisivat treenit.

- Pojille oli elämys, kun he saivat Keselmäjärvestä ahvenia. Osa ei ollut onkinut aiemmin, kertoo espoolaisia luotsannut Hautaniemi. Elämys oli myös yöjuna, jossa kukaan pojista ei ollut ennen matkustanut.

Blues EPS:n junioreiden valmennuspäällikkö Juha Paanasen mukaan kokemukset olivat niin hyvät, että espoolaiset tulevat ensi vuonna mielellään

uudestaan.

- Hyvä halli ja hyvä jää. Oli helppo tulla tänne ja hoitaa käytännön järjestelyt, koska Pekka on kotoisin täältä. Aikaa pitää varata ensi kerralla yksi päivä enemmän, moni pojista olisi kalastanut enemmänkin, Paananen kertoi.

Leiriläisiä huoltajineen oli puolentoista viikon aikana yhteensä 222. Lisäksi Sallassa kävi lauantaina 9.6. 50 rovaniemeläistä harrastekiekkoilijaa. Leirin väki näkyi mukavana pristryksenä kuntakeskuksen liikkeissä ja ruokapaikoissa.

RoKin pojat majoittuivat koululla ja Blues EPS:n väki karavaanarialueella. Sallan kunnan keittiöhenkilöstö huolehti muonituksesta lukuun ottamatta ilta-paloja, jotka olivat Sallan Palloseuran talkoolaisien hoidossa. Ruoka-annoksia kului puolentoista viikon aikana parituhatta.

Leireilevät joukkueet maksoivat leirien kustannukset, kuten jään tekemisen.

- Niin keittiön väki, kunta kuin talkoolaiset ansaitsevat suuren kiitoksen, sanoo Uramo.

Salon talon matka

Eipä tiennyt Salon talon isäntä aikanaan vuonna 1922, minne hänen rakentamansa talo lopulta päätyisi. Isäntä pystytti talonsa Sallan Karhujärvelle, jossa hänen tilansa sijaitsi kaukana senaikaisista maanteistä. Sotien melskeissä kaikki Sallan talot ja muut rakennukset poltettiin kahteenkin kertaan. Salon talo säästyi kuitenkin tuholta syrjäisen sijaintinsa takia. Talossa asuttiin pitkään vielä sotien jälkeenkin, mutta pikkuhiljaa asukkaat muuttivat muualle.

1970-luvulla Sallan kunnan kulttuuri- ja kotiseutulautakunta teki aloitteen tämän ”tyypillisen, keskikokoisien, sallalaisen maalaistalon” ostamisesta kunnalle ja siirtämisestä keskeisemmälle paikalle kirkonkylään. Sallan kunta tarttuikin aikansa tuumailtuaan toimeen; vuonna 1983 talo purettiin paikan päällä, siirrettiin kirkonkylälle ja rakennettiin hirsihirreltä uudestaan. Avajaisia vietettiin 17.8.1985. Salon talosta tuli kotiseututalo, jossa yksi huone toimi museoituoneena ja muilta osin taloa vuokrattiin erilaisia tilaisuuksia varten.

Kotiseututalo lavetilla siirtoa varten.

Kotiseututalosta...

Kolmatta vuosikymmentä vierähti Salon talolla Ruuhijoen kupeessa. 1990-luvulla talo sai vierelleen upouuden vanhainkodin, Hopeaharjun. Sallan kunnan väestörakenteen yhä muuttuessa Hopeaharju tarvitsi lisätilaa ja palvelutaloja rakennettiin vanhainkodin viereen. Kotiseututalo jäi unohduksiin näiden uusien talojen taakse. Kun vielä Sallan sota- ja jälleerakennusajan museo avasi ovensa vuonna 2010 ja kotiseututalosta vietiin kaikki museoesineet, niin unohduksiin tuntui jäävän koko Salon talo ja sen

ilmapiiri.

Siinä vaiheessa alettiin toden teolla miettiä kotiseututalolle uutta sijoituspaikkaa. Varsin nopeasti ajateltiin talon kuuluvan arvokkaalle paikalle sota- ja jälleerakennusajan museon pihapiiriin, oikein museoalueelle. Kättä väännettiin vielä hieman talon sijainnista museon nähteen, mutta paikka kuitenkin löytyi ja niin alkoi Salon talon matka jälleerakennusajan perustuksia.

... Rajakievariksi

Marraskuun viimeisen päivän yönä vuonna 2011 nostettiin talovanhus koko-

naisena ilmaan ja pyörien päälle ja niin alkoi talon (toistaiseksi) viimeinen matka kohti museoaluetta. Matka ei ollut pitkä, ja se sujui oikein hyvin pimeinä aamuyön tunteina. Varsinaisen työn suoritti Havator Oy muutamien uteliaiden paikallisten valvovien silmien alla. Perille päästyään talo nostettiin jälleerakennusajan perustuksille ja niin saattoi talovanhus silmäillä uutta pihapiiriä.

Kotiseututalo alkoi muuttua Rajakievariksi. Kevään aikana taloon muurattiin uusi uuni ja rakennettiin uusi kuisti.

Uusia kalusteita hankittiin sisälle vanhojen seinähirsien silmäiltäviksi. Talossa esitellään kievariperinnettä, vaikka Salon talo ei varsinaisen kestiekievari ole koskaan ollutkaan. Sallan sota- ja jälleerakennusajan museon henkilökunta kävi kaivelemassa tietoja Kuolajärven kestiekievareista myös Oulun maakuntarkistosta. Sieltä löydettiin muiden muassa vanhoja kievarin päiväkirjoja ja sopimuksia kievarin pidosta. Näiden lisätietojen avulla pirtin seinille kootaan kestiekievariperinteestä kertova näyttely.

Rajakievarissa tuodaan esille myös Sallan matkailua ennen ja nyt. Kievarikamari esittää majoitustilaa vuonna 1937, jolloin vanhalla Sallatunturilla pidettiin ensimmäiset SM-tason pujottelukilpailut. Joku kilpailijoista on saanut majapaikakseen tämän talon kamarin. Nykyisiä

matkailupalveluita tarjoaa Sallan kunnan matkailuneuvonta talon toisesta kamarista.

Nykykaistettujen keittiön ja pirtin tilat ovat myös yksityisten ihmisten ja yhdistysten käytössä muun muassa juhla- ja kokouskäyttöön. Kesän 2012 aikana museon ja kievarin pihapiiristä muodostuu uudentyyppinen toimintaympäristö, joka otetaan käyttöön kesän 2013 aikana.

Tänä vuonna 90-vuotias Salon talo nousee jälleerakennusajan museon kukoistukseensa. Saatuaan uuden punamultamaalikerroksen vanhoihin hirsinsä se pääsee kirkastunein silmin katselemaan maailman menoa. Salon talosta Sallan Rajakievariksi muuttunut talo sijaitsee elämyksellisessä kulttuuriympäristössä museoalueella, jossa palvellaan sekä paikallisia asukkaita sekä matkailijoita.

Varaa kievari juhliin ja kokouksiin:

Vuokra 10 € / h, Pöytäliinat 5 € / kpl

Varaukset: Sallan sota- ja jälleerakennusajan museo:

sähköposti: museo@salla.fi,

puh. 040 579 0762 tai

Kulttuuritoimi: sähköposti:

maria.ammala@salla.fi,

puh. 0400 256 711.

*Kestiekievareita,
kinttupolkuja, kalvi-
keitä ja retkireittejä.*

Tarinoita

Kuolajärven ja Sallan
kulkuväyliltä.

Toimittanut Erkki Hautala

Myytävänä Sallan sota- ja jälleerakennusajan museolla

**MATKAILUNEUVONTA
PALVELEE SINUA
MUSEOLLA JOKA PÄIVÄ
KLO 10 -18**

Savukoskentie 12

Puh. 0400 269 838

Sähköposti: tourist.info@salla.fi

SALLAN SOTA- JA JÄLLEEN- RAKENNUSAJAN MUSEO

Sallan sota- ja jälleerakennusajan museon perusnäyttely kertoo 1900-luvun alun Kuolajärvestä, sota-ajoista ja sotien jälkeisestä jälleerakennuksesta.

Museossa toimii myös Pirttikahvila, museomyymälä sekä Info.

Avoinna: Kesä-elokuussa ti - su 10-18

Pääsymaksu: 5 €, eläkeläiset ja opiskelijat 3 €, alle 12-vuotiaat ilmaiseksi.

Savukoskentie 12 | Puh. 040 579 0762 | Sähköposti: museo@salla.fi

Pentti Aatsinki lahjoitti täydellisen kiväärisarjan

Sallan sota- ja jälleenrakennusajan museoon saatiin keväällä merkittävä lahjoitus, kun sallalaissyntyinen Pentti Aatsinki lahjoitti museon kokoelmiin kuusi sotilaskivääriä.

Mallit ovat M91, M30, M27, M28, M28-30 ja M39 eli sotilaskiväärien sarja on täydellinen.

- Minusta piti tulla asekeräilijä, mutta hirsirakentaminen tempaisi minut mukaansa. Mietin, että mitä minä näille aseille tekisin. Yhtenä aamuna tuli sitten mieleeni, että lahjoitan aseet Sallan sota- ja jälleenrakennusajan museolle, Pentti Aatsinki kertoo.

Museot voivat ottaa kokoelmiinsa vain deaktivoituja aseita eli Sallan museoon lahjoitetut sotilaskiväärin on muokattu sellaisiksi, ettei niillä voi ampua.

Pentti Aatsinki kertoo hankkineensa sotilaskiväärin 1980-luvun alkupuolella, jolloin Puolustusvoimat tarjosivat aseiden keräilyä harrastaville mahdollisuuden hankkia niitä kokoelmiinsa.

Pentti Aatsinki on syntynyt Sallassa. Hän on työskennellyt Rajavartiolaitoksen palveluksessa muun muassa useilla pohjoisen rajavartiomasilla ja jäänyt toimitupseerin virasta eläkepäiville Immolan Rajakoulusta.

- Asun Ruokolahdella. Sallassa tulee käytyä, sillä minun siskoni asuu täällä. Sallatunturilla myös kun velipojat rakentavat sinne loma-asuntoa, Aatsinki kertoo.

- Meidän kannaltamme lahjoitus on merkittävä, sillä saimme kokoelmiimme täydellisen sarjan suomalaisia sotilaskiväärejä, kiitteli

”Yhtenä aamuna tuli sitten mieleeni, että lahjoitan aseet Sallan sota- ja jälleenrakennusajan museolle, Pentti Aatsinki kertoo.

museonjohtaja Nina Sipola Pentti Aatsinkia merkittävästä lahjoituksesta.

Erkki Hautala

Pentti Aatsinki lahjoitti Sallan sota- ja jälleenrakennusajan museon kokoelmiin täydellisen sarjan sotilaskiväärejä, jotka vastaanotti museonjohtaja Nina Sipola.

Huippunopeat valokuituliittymät rakenteilla Pohjois-Sallaan

Pohjoisimman Lapin Leader ry:n Laajakaistaa Kyliin -hankkeen aktivaattorit ovat kevään aikana tiedottaneet Pohjois-Sallan vakituisille ja loma-asukkaille mahdollisuudesta liittää kiinteistö rakenteilla olevaan huippunopeaan ja luotettavaan tietoliikenneverkkoon. Laajakaistaa Kyliin -hanke tukee valtakunnallista Laajakaista 2015 -hanketta, jonka tavoitteena on rakentaa valtakunnallinen tietoliikenneverkko sellaiseksi, että 99 % vakituisista asunnoista ja yrityksistä sekä julkisen hallinnon toimipisteistä olisi maksimissaan kahden kilometrin etäisyydellä vähintään 100Mbit/s nopeuteen kykenevästä runkokaapelista. Sallan kunnan omarahoitusosuus runkoverkon rakentamiskustannuksista on 8 % eli maksimissaan 133 000 euroa.

Yli 40 prosenttia liittymässä

Pohjois-Sallan alueelle uusi runkoverkko rakennettiin jo viime kesänä. Tänä vuonna, kunnan päästyä sopimukseen Soneran kanssa, on alueen asukkaita voitu tiedottaa liittymisestä. Alueen taloudet on nyt kierretty ja tilaukset sekä tarjouspyynnöt on toimitettu Soneralle laskettaviksi

ja rakentamissuunnitelmien laatimisen pohjaksi. Liittymän hinta on 1990€ ”avaimet käteen”-toimituksena, jos kiinteistö on maksimissaan 100 metrin etäisyydellä runkokaapelista. Tällä hinnalla kaivetaan kaapeli, tuodaan sen rakentamiseen sisälle, asennetaan tarvittava laitekaappi, laitteet ja sähkönsyöttö siten, että kaikki on toiminta- ja käyttökuunnossa. Etäämpänä oleville asiasta kiinnostuneille Sonera laskee talokohtaisen tarjouksen, koska lopulliseen hintaan vaikuttavat mm. tien varrella olevien muiden kiinteistöjen lukumäärä tai mahdolliset rakentamatto-

mat tontit, jne. Liittymän kuukausihinta määräytyy sen mukaan, mitä palveluita asiakas tilaa. Tällä hetkellä Soneralla on valtakunnallinen tarjous, jonka kuukausihinta on 39,90 euroa.

Näyttää siltä, että alueella saavutetaan yli 40%:n liittymämäärä, jos kaikki tarjouksen saaneet hyväksyvät sen. Kaikki Soneran kunnalle antamassaan tarjouksessa määrittelemät ns. tilaajamääräehtoiset alueet toteutuvat eli yksikään pistotie ei jää ilman liittymämahdollisuutta. Muiden hankealueiden kuin Pohjois-Sallan osalta ei tässä vaiheessa ole tiedotet-

tavaa, mikään operaattori ei ole tehnyt tarjousta muille alueille.

Vielä ehtii tilata

Seuraava vaihe on liittymien rakentaminen ja kytkeminen. Ne alueen asukkaat tai vapaa-ajan kiinteistöjen omistajat, jotka ovat jääneet miettimään liittymistä, voivat edelleen ottaa yhteyttä hankkeen aktivaattoreihin, jotka välittävät liittymistiedot tai tarjouspyynnöt Soneralle. Liittymisen on edelleen mahdollista samoilla kaupallisilla ehdoilla, siihen asti kunnes rakennusurakoitsijat ovat ohittaneet kiinteistön. Liittymisen tulee toteuttaa aktivaattoreiden välityksellä, koska Soneran asiakaspalvelulla ei ole tiedossa valokuituliittymien saatavuustietoja alueesta ennen kuin koko alue on valmistunut. Myöhemmin liittymän voi tilata suoraan Soneran asiakaspalvelustakin. Rahallisesti liittymisen on edullisinta nyt hankkeen aikana, sillä rakentamisen päätyttyä sama liittymä voi maksaa jopa 2,5-3 kertaisen hinnan. Hinta on edullisempi nyt, koska hankkeen jälkeen hinta muodostuu aina liittymismaksusta ja rakentamiskustannuksista lähimmältä liitännäispisteeltä. Hankkeen aikana

liittymän etäisyys laskeaan viivasuoraan runkokaapelista kiinteistöön, vaikka lähin liitännäispiste olisi esimerkiksi 500 metrin etäisyydellä, ja lisäksi hankkeen aikainen hinta pitää sisällään rakentamista sata metriä sekä kaikki tarvittavat tietyöt.

Toimivuutta ja nopeutta

Aktivaattorit ovat taloissa kiertäessään törmänneet tilanteisiin, joissa asukkaat ovat jokin aika sitten tehneet Soneran kanssa sopimuksen joko kuparikaapelia pitkin tulevasta ADSL-liittymästä tai langattomasta tietoliikennesyhteystä. Tietoliikennesopimusten osalta määräaikainen aiempi Soneran tietoliikennesopimus voidaan purkaa tilanteessa, että talouteen tilataan valokuituliittymä sopimuksineen. Täten ei ole riskiä siitä, että asiakas joutuisi maksamaan kahdesta liittymästä.

Valokuituteknologialla voidaan toteuttaa varmatoimiset ja nopeat yhteydet kaikkiin talouksiin. Netin käyttö on aivan toista kuin 3G tai 4G -mökkulalla tai ADSL-liittymällä. Samaa kuitukaapelia pitkin asiakkaat saavat halutessaan myös huippulaatuisen tv-kuvan, parikymmentä ilmasta kanavaa sekä laa-

jan valikoiman maksukanavia. Liittymä mahdollistaa myös videoiden vuokraamisen kotisohvalta. Yhteydet mahdollistavat etätöiden tekemisen sekä luovat uusia mahdollisuuksia alueen yrittäjille ja matkailijoille.

Ikäihmisille valokuitua pitkin voisi olla tarjolla sosiaali-terveyspuolen kuvahuvelinpalveluja, esimerkiksi Kylässä hyvä, kotona paras -hankkeen testaamat palvelut. Niissä on testattu kosketusnäytöllä varustettua tietokonetta, jonka avulla ikäihminen saa helposti yhteyden omaisiin tai vaikka kunnan terveydenhoitajaan – kuva ja ääni välittyvät reaaliaikaisesti ja häiriöttömästi.

Nopea laajakaista on nykykodissa vastaava perustoiminto kuin lämmitys tai sähkö. Valokuidulla rakennettuun runkoverkkoon liittymisen turvaa riittävän tehokkaan yhteyden kymmenien vuosien tarpeisiin.

Lisätietoja alueen aktivaattoreilta:

Veli Erkki Heikkilä, p. 040-7505457 tai Eila Hautaniemi, p. 0400-603706 Laajakaistaa Kyliin -hankkeen projektipäällikkö Jussi Rantamo, p. 040-7648213 www.laajakaistaakylin.fi

Jussi Rantamo

Kiinteistökaapelin aurausta Utsjoella.

HANNA MÄNTYLÄ:

Peruspalvelut säilytettävä

Sallalaisen kansanedustaja Hanna Mäntylän (ps.) ensimmäinen vuosi on sujunut vauhdikkaasti.

- On tullut paljon uutta. Ensimmäinen vuosi menee pitkälti eduskunnan työhön perehtyessä, Mäntylä kertoo.

Hänen päävaliokuntansa on sosiaali- ja terveysvaliokunta, jossa hän on varsinaisena jäsenenä.

- Aamupäivisin on yleensä valiokuntatyöskentelyä ja iltapäivisin täysistuntoihin osallistumista ja sen jälkeen asioihin perehtymistä ja niiden valmistelua, kirjallisten kysymysten tekemistä ja ihmisten tapaamista ja yhteydenottoihin vastaamista, Mäntylä kertoo. Lisäksi työhön kuuluu muun muassa kokouksia.

Myös puolueen ensimmäisen varapuheenjohtajan pesti työllistää esimerkiksi puhujamatkoina eri puolille Suomea. Lisäksi hän on mukana suunnittelemassa muun muassa puolueen linjauksia.

Lisää työpaikkoja

- Itä-Lapissa on paljon vahvuuksia ja myönteisiä

Hanna Mäntylä viime kesänä Paloperä-päivässä.

siä asioita, ja ihmisillä on voimavaroja. Seudulla on paljon mahdollisuuksia, jos valtion taholta annetaan elämän edellytykset, Mäntylä sanoo.

Hän kritisoi valtion toimia, joiden myötä Itä-Lapista on siirretty paljon työpaikkoja Helsinkiin.

- Olen erittäin kauhuissani julkisuudessa olleesta kuntakartasta. Missään tapauksessa en hyväksy pakkoliitoksia. Itä-Lapissa on pitkät etäisyydet, ja on suuri riski siihen, etteivät peruspalvelut säily kaikilla alueilla, jos liitos toteutetaan, Mäntylä sanoo.

- Jos valtionosuuksia leikataan ja kunnille annetaan uusia tehtäviä, valtio käytännössä pakottaa liitoksiin.

Mäntylä toteaa, että esimerkiksi Kelan puhelinpalveluiden kaltaisia työpaikkoja voitaisiin nykyistä enemmän siirtää seuduille, joilta työpaikkoja on lähtenyt paljon.

- Myös Sallaan voitaisiin perustaa uusia virastoja, Mäntylä sanoo.

Lasten, nuorten ja perheiden asiat ja myös vanhusten asiat ovat hänelle erityisen tärkeitä.

- Myös mielenterveys-

Itä-Lapilla on paljon mahdollisuuksia, jos valtion taholta annetaan elämän edellytykset, Mäntylä sanoo.

palveluiden turvaaminen on tärkeä asia, joka voidaan liittää molempiin ikäryhmiin, Mäntylä sanoo.

Eduskunnan istuntotauko alkaa ennen juhannusta. Myös taukojen aikana kansanedustaja kiertää esimerkiksi puhujamatkoilla, mutta välillä on myös levättävä ja kerättävä voimia ja annettava aikaa perheelle.

Hanna Mäntylä tulee juhlapuhujaksi Salla-päiville 19.7., mikäli eduskunnassa ei tuolloin ole täysistuntoa Euroopan taloustilanteen takia.

Terttu Pohtila

Yhdessä vahvempia

Vanhusten viikon teemana on tänä vuonna YHDESSÄ VAHVEMPIA, ja niinpä Sallassa tempaistaan haastekampanja yhdessä tekemiseen. Vanhusten ulkoiluviikkoa vietetään jo viikolla 38 (17. - 23.9.) ja tämä tarkoittaa sitä, että kaikki sallalaiset järjestöt, yhteisöt ja yhdistykset sekä haastetaan mukaan vanhusten ulkoilutuskampanjaan. Sallassa on useita vanhusten hoitoyksiköitä, ja vanhukset kaipaavat ulkoilutusta.

Ulkoiluttajat jalkautuvat seuraaviin hoitoyksiköihin: Ruuhentalo, Palvelutalo, Hopeaharju, Palvelukoti, terveyskeskuksen vuodeosasto, Kotikulma, Kinttalankoti, Kullerokoti ja HillaWilla. Näihin kaikkiin tarvitaan vapaaehtoisia ulkoiluttajia, siis kaikki ovat tervetulleita tuomaan virkistystä vanhuksillemme. Kampanjasta tiedotetaan lisää lähempänä kyseistä ajankohtaa.

Salla-torilta kylän raitille

Varsinainen Vanhustenviikko polkaistaan käyntiin maanantaina 8.10. klo 12 Salla-torilla, jossa viikon avaa kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Matti

Salmijärvi. Torilta lähdetään yhdessä liikkeelle kävellen kylän raitille, sauvojen, rollaattoreiden ja muiden apuvälineiden kanssa sekä tietysti ilman apuvälineitä alkuverryttelyn jälkeen. Lenkin jälkeen tarjotaan osallistujille mehut Sallansuussa.

Tiistaina 9.10. klo 12 lauletaan yhdessä vanhoja koululauluja Martti Niskalan säestyksellä Sallansuussa ja muistellaan menneitä. Keskiyön ohjelma on kulttuuripitoinen, tapahtumasta ilmoitetaan myöhemmin. Torstaina polskahdetaan altaaseen kylpylähotelli Revontulesa, jossa liikutaan ohjatusti vesijumpassa. Perjantaina kuullaan luentoja apteekin ja Kelan asioista valtuustosalissa. Lauantaina pistetään jalalla koreasti karaokepäivätansseissa ravintola Sallan Tähdessä klo 14 - 18. Viikko päättyy jumalanpalvelukseen Sallan kirkossa. Uskomme, että jokainen löytää itselleen sopivan tapahtuman viikon ohjelmasta ja toivotamme Sallan virkeitä vanhuksentervetulleiksi tapahtumiin.

Vanhusten viikon tapahtumien järjestelyistä vastaavat sallalaiset hyvinvointivalmentajat yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Märkäjärven Martat aloitti toimintansa uudelleen

Märkäjärven Martat ry aloitti toimintansa vuoden alusta 15 vuoden tauon jälkeen. Toiminnalle on ollut tilausta, sillä jäseniksi on liittynyt jo noin 40 sallalaisnaista.

Tähän mennessä martat ovat käyneet järjestämässä Ruuhentalon asukkaille yhteislaulu- ja kahvitilaisuuden, järjestäneet marttailtoja Sallansuussa ja tehneet retken Keselmjärven laavulle. Ennen vappua martat järjestivät Sallansuussa vapputapahtuman, jossa munkit maistuivat ja onnenpyörä pyöri tiuhaan tahtiin.

- Seuraava tapahtuma on elokuun 4.päivä, jolloin teemme retken Hirvasvaaralle, kertoo Märkäjärven marttojen puheenjohtaja

Martat

Tikkupullat

3 dl maitoa
50 g hiivaa
1/2 dl sokeria
1/2 tl suolaa
100 g margariinia tai voita sulatettuna
n. 9 dl vehnä jauhoja

1. Liuota hiiva kädenlämpöiseen maitoon.
2. Lisää sokeri, suola ja sula rasva.
3. Sekoita jauhot taikinaan hyvin vaivaten.
4. Anna taikinan kohota leivinliinan alla puolisen tuntia.
5. Leivo taikinasta ohuita nauhoja. Kääri nauhat paistotikkujen ympärille.
6. Kypsennä tikkupullat lähellä hiillosta käännettyä vartaita, kunnes pullat ovat pinnalta kauniin ruskeita ja kypsiä.
7. Syö tikkupullat heti lämpiminä.

Jaana Jäntti. Retkestä ja kyydeistä ilmoitetaan tarkemmin heinäkuun puolivälissä.

Kansalaisjärjestönä Martat edistää kotien ja perheiden hyvinvointia ja kotitalouden arvostusta. Martoissa ei tarvitse olla valmis osaja, vaan asioita opitaan yhdessä tekemällä.

Väki kokoontuu marttailtaan Sallansuussa joka sunnuntaina kello 17, seuraavan kerran syyskuussa. Iltojen aiheet vaihtelevat. Kaikki ovat tervetulleita kokoontumisiin tutustumaan.

Lisäksi martat tekevät myös matkoja ja järjestävät kaikille avoimia kursseja, joita on suunnitelmassa

Väki kokoontuu marttailtaan Sallansuussa joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 17, seuraavan kerran syyskuussa.

syyskyksi.

Martoille voi esittää toiveita kursseista ja toiminnasta. Aiheet voivat liittyä esimerkiksi ruokaan, ravitsemukseen, puutarhanhoitoon, ympäristöön, kodin talouteen ja kodin hoitoon.

Jäseneksi voi liittyä Marttaliiton sivuilla nettissä, ja jäsenlomakkeita saa myös Jaana Jäntiltä. Vuoden jäsenmaksu on 35 euroa, ja se sisältää kahdeksan kertaa vuodessa ilmestyvän Martat-lehden.

Jäseniksi ovat tervetulleita sallalaiset muualtakin kuin kirkonkylältä, ja myös miehet. Ranualla martoissa on mukana miehiä, ja miehinen näkökulma on tervetullut marttoihin myös Sallassa.

Märkäjärven Martat on perustettu vuonna 1927. Viimeksi puheenjohtajana toimi Elsa Isola. Entuudestaan Sallassa toimi yksi marttayhdistys, Hautajärven martat ry.

Terttu Pohtila

ПРИГРАНИЧНАЯ ГИМНАЗИЯ – ЧТО ЭТО ТАКОЕ?

Уже с 2007 года в Салле в гимназии учатся школьники из России. Эта деятельность началось в виде проекта, но в современном этапе считается уже постоянной практикой.

Гимназия в Финляндии – общеобразовательное учебное заведение, в которое поступают после 9-ого класса в основном те ученики, которые имеют своей целью высшее образование. Для молодежи в Салле гимназия – единственная возможность продолжить обучение после 9-ого класса в своем родном муниципалитете. Кроме самых последних лет, в связи с сокращением населения в Салле, количество учащихся в гимназии села тоже все время сокращалось.

Однако, в муниципальной администрации стали в середине первого десятилетия 21-ого века рассматривать идею о конкретном сотрудничестве в сфере образования с городом Полярные Зори Мурманской области. И так, после интенсивного обучения финского языка в течение одного года, осенью 2007 года первая группа ”Приграничной гимназии” начала свою учебу в гимназии Саллы. В начале в группе было 11 участников, а до конца – аттестата финской гимназии – добрались из них девять учеников, весной 2011 года. В то же время они закончили учебу и в своих школах в России. Они находились в Салле в периодах по 2–4 недели, вместе взятые 17 недель в учебном году.

Первый опыт показал, что два года для успешного усвоения учебной программы гимназии – НА ФИНСКОМ ЯЗЫКЕ – слишком короткий срок, следующие группы уже учатся у нас не два, а – минимум – три года. Весной 2012 года аттестат гимназии получили семь человек (один из них из г. Ковдор, остальные – из Полярных Зорей), а трое из учащихся добились и к сертификату Государственных Студенческих Экзаменов: Ольга Ключникова и Виктория Степанькова из Полярные Зори, и Евгений Вологин из Ковдора.

Осенью 2012 года в гимназии Саллы будет 90 учащихся, из которых 35 – россияне (16 – из Ковдора, 19 – из Полярных Зорей). Некоторые из них учатся и живут в Салле весь учебный год, так как они уже закончили российскую школу. Подавляющее большинство пока такие, кто начал обучение в нашей гимназии после 8-ого класса, что вызывает некоторые сложности, как в организации обучения (они на год или два моложе своих финских одноклассников), так

В снимке - Виктория Степанькова и Евгений Вологин, двое из троих Приграничных гимназистов, которые этой весной сдали Государственные Студенческие Экзамены. Ольга Ключникова не смогла приехать в Финляндию на праздник, так как она еще сдавала ЕГЭ. В Финляндии сдача ГСЭ - повод большого праздника. Символом своего достижения выпускники надевают в день окончания гимназии белые фуражки, а после школьного праздника этого достижения обычно еще празднуют дома с родственниками и друзьями.

и при поступлении на высшие учебные заведения в Финляндии. Дело в том, что сроки вступительных экзаменов в Финляндии совпадают со сроками ЕГЭ в России. Таким образом, те выпускники, которые уже в предыдущем году сдали ЕГЭ в России, могут спокойно, находясь в Финляндии, подготовиться к вступительным экзаменам, без двойной нагрузки. Поэтому мы будем стремиться к тому, чтобы доля закончивших 9-ый класс возрастала бы среди начинающих у нас учебу. Ныне российские ученики в Салле считаются уже нормальной частью нашей жизни. Финские и российские подростки все больше и больше общаются друг с другом, и всем уже по-тихоньку становится ясным, что молодежь - это везде молодежь.

В ожидании будущего учебного года
Сиркка Таккунен, координатор, ”Приграничной гимназии”

■ Juttu kertoo Sallan lukion rajalukiotoiminnasta. Sallan lukiossa opiskelee venäläisiä nuoria, joista kolme pääsi ylioppilaaksi tänä keväänä. Rajalukiosta on juttu suomeksi Kotosallassa 3/2011 (www.salla.fi).

Основные сведения о Салле

Население: 4050 (в 2012 г.)
Площадь: 5872 км²

Основана в 1857 году под названием Куолаярви. С начала 1936 года название муниципалитета – Салла. В качестве туристической местности Салла известна уже в начале 20-ого века.

Структура занятости населения муниципалитета менялась много в течение десятилетий: из волости, занятой в основном сельским хозяйством она стала краем, который главным образом живет от сферы услуг. В этой сфере занято более 70 % работающего населения. Однако, в сельском хозяйстве и оленеводстве работает еще человек 200.

Возрастающая отрасль занятости - туризм.

Отрасли занятости населения:
-начальное производство 14 %
-переработка 7 %
-услуги 75 %
-иное 4 %

Более половины населения Саллы живет в деревнях, которые распространялись широко в разных сторонах муниципалитета. Названия этих деревень, например, Наруска, Сайъя, Келлоселкя, Онкамо, Хаутаярви, Валловаара, Пахкаккумпу, Салмиваара, Курсу, Лапаярви и Палоперя. Традиционно деревни находятся у озер и водоемов, где жили от рыбалки, охоты, а также оленеводством и скотоводством.

Teksti kertoo perustietoa sallasta

Sallan musiikkileirin opettajien terveiset

Niklas Ahlsved, rummut: Vuosi on kulunut jälleen kerran todella nopeasti.

Kuluneen lukuvuoden olen opettanut rumpuoppilaita sekä bändejä kolmessa yksityisessä musiikkiopistossa. Opetustöiden ohella olen keikkaillut ja esiintynyt useiden eri kokoonpanojen kanssa.

Muutaman bändin kanssa äänitettyt ja piakkoin julkaistavat levyt/singlet ovat merkittäviä asioita, mutta niin ovat tietenkin myös suuri osa keikoista. Paljon pieniä kohokohtia enemmän kuin muutama suuri. Ei se päämäärä vaan se matka!

Tänä kesänä toivoisin näkeväni vanhoja tuttuja leiriläisiä sekä tietysti ison joukon uusia tulevia suuruuksia. Reseptihän on kaikille leirillä jo aiemmin käyneille selvä: soitetaan, lauletaan ja pidetään porukalla hauskaa!

Jenni Ahlsved, laulu ja piano: Viime syksy ja kulunut vuosi

Sallalaislähtöinen Heikki Kivelä toimii musiikkileirin ohjaajana.

on ollut kiireinen ja työn-
täyteinen;

opetusta Helsingin pop/jazz konservatoriolla sekä paljon keikkoja bändini Saigonin kanssa akselilla Hki-Jyväskylä.

Olen hakeutunut yhä enemmän musikaalien koelaulutilaisuuksiin, sillä teatterimaailma ja esiintyminen musikaaleissa kiehtoo minua myös suuresti. Sykähdyttävään kokemukseen tänä keväänä oli kuitenkin matka Afrikkaan, Kap Verden saarelle, joka teki lähtemättömän jäljen sydämeeni.

Sallan musiikkileirillä odotan näkeväni rytmimusiikkista innostuneita soittajia ja laulajia! Nähdään pian! :)

Antti Jokinen, kitara: Terveisiä kaikille leirille saapuville! Hauskaa päästä taas näkemään viime kesältä tuttua porukkaa ja toivottavasti uusiakin naamoja.

Itsellä vuosi on men-

nyt aika pitkälti opetus- ja keikkatöiden parissa. Vuoden alussa tuli oltua kolmisen viikkoa Malesiassa Borneon saarella ja Hong Kongissa hienolla lomareissulla, mutta muuten aika on mennyt aika tiukasti töitä tehden.

Heikki Kivelä, bändiohjaaja ja leiriohjaaja: Minun vuoteni on mennyt suurimaksi osaksi koulutöiden parissa. Ahkeran opiskelun ansiosta olenkin saanut kandidaatintutkinnon valmiiksi pääaineessani musiikkiteoriassa. Musiikkiin liittyvää touhua on myös piisannut aina keikkojen soittamisesta levyjen tekemiseen.

Enimmäkseen musiikin tuotantoon liittyvät asiat tulevat työllistämään minua jatkossakin, sillä tekemäni koulutyöt ovat liittyneet keskeisesti äänentallennusmenetelmiin. On tosi mukava tulla taas Sallaan, nähdä teitä kaikkia uusia ja

vanhoja oppilaita ja jatkaa musiikkileiriperinnettä.

Emmaleena Salla, leiriohjaaja: Viime kesäisen musiikkileirin jälkeen pakasin kimpuni ja kampsuni, koska edessä häämötti muutto Huittisiin. Aloitin elokuussa etsivänä nuorisotyöntekijänä ja vuosi on vierähtänyt älyttömän nopeasti uuden työn parissa.

Myönnän kuitenkin, että vanha sanonta ”Tyttyö voi aina lähteä Lapista, mutta Lappi ei lähde koskaan tytöstä” pitää paikkaansa 100%. :)

Eemeli Männistö, basso: kuulumiset kuulette leirillä!

Musiikkileiri Sallan Lomakodilla 2.-7.7.2012. Musiikkileiri päättyy Sallan Lomakodilla järjestettävään ilmaiskonserttiin lauantaina 7.7. klo 18.

Tervetuloa!

Представление предприятия: “Янан Кенкя” Обувной магазин со множеством услуг

В обувном магазине Яны Лассила - доброжелательное обслуживание.

Когда Яна Лассила 12 лет назад купила магазин “Теллун Кенкя”, эксперты говорили ей, что в местности с населением менее 5000 обувному магазину невозможно выжить.

А магазин все еще работает с набором более тысячи моделей обуви, если сосчитать все модели для детей и взрослых, летние и зимние, на ежедневное и праздничное ношение. Выбор больше, чем в обычных обувных магазинах, так как в “Янан Кенкя” имеется и обувь для спорта и охоты.

Лассила рассказывает, что, кроме местных, обувной магазин посещают многие туристы и

бывшие жители Саллы. Кроме хорошего выбора, в сохранении обувного магазина в селе помогает веселое, дружелюбное обслуживание.

В начале текущего года “Янан Кенкя” открыла интернет-магазин, в котором представлено более 400 моделей обуви. По словам Лассилы, магазин принимал хорошо. “Янан Кенкя” представлен и в Фейсбуке.

- Это приятный способ общаться с клиентами. Мы всегда рассказываем в Фейсбуке о новой продукции, и с его помощью можно рассказать и другие новости, например, как продвигается наступление весны и лета

в Салле, говорит Лассила.

В малонаселенном регионе предприятие должно собирать свои доходы из многих частей.

- Я начала с чистым обувным магазином, но сейчас у нас продается и повседневная одежда, сумки, аксессуары, носки и головные уборы по приемлемой цене. У нас четкая линия о том, что мы продаем разумные, качественные вещи, рассказывает Лассила.

В “Янан Кенкя” можно купить и одежду для малышей, и она пользуется большой популярностью, особенно на подарки. В магазине можно пользоваться и услугами почты, и оформлять визы в Россию.

Прибором “футбаланс”, который находится в углу магазина, можно давать изучить свои ноги и заказать себе стельки точно подходящие к своим ногам. Многим, которые страдали от болей в ногах, помогли специальные стельки.

В ассортименте много обуви, подходящей к финским ногам, а Лассила говорит, что такие же модели нравятся и российским туристам. Они особо заинтересованы в качественной обуви ежедневного потребления, в обуви для свободного времени, например, в кроссовках и туристической обуви. Финская зимняя обувь “Куома” – популярная покупка среди россиян, но и остальные финские марки пользуются популярностью.

Россияне носят обувь с высоким каблуком намного больше, чем финны, но по словам Лассилы они эту обувь в Финляндии не ищут, так как дома выбор достаточный.

Количество россиян, пересекающих границу, увеличивалось в Салле в последние годы. Лассила надеется, чтобы они больше остановились в Салле.

- По исследовательским опросам, Салла имеет много, что предлагать российским клиентам. Размещение и бассейн высокого уровня, много различных активитетов, возможности рыбалки, очень красивая природа и специализированные магазины, говорит Лассила.

YRITYSESITTELYSSÄ JAANAN KENKÄ: Monen palvelun kenkäkauppa

Kun Jaana Lassila osti Tellun kengän kaksitoista vuotta sitten, asiantuntijat sanoivat hänelle, että alle 5000 asukkaan paikkakunnalla ei voi olla kenkäkauppaa.

Niin vain on edelleen, ja kenkiä on tarjolla lähes tuhat mallia, kun mukaan lasketaan kaikki lasten ja aikuisten talvi- ja kesäkenkämallit ja arki- ja juhla-kenkävalikoima. Tarjonta on laajempi kuin kaupunkien kenkäkaupoissa yleensä, koska Jaanan Kengässä on myös urheilu- ja metsästyksenkenkiä.

Lassila kertoo, että paikallisten lisäksi kenkäkaupassa käy paljon matkailijoita ja entisiä sallalaisia.

Hyvän valikoiman lisäksi kenkäkaupan paikkakunnalla säilymistä auttaa myös iloinen ja ystävällinen palvelu.

Vuoden alusta Jaanan kenkä avasi myös nettikaup-

pan, jossa on esillä jo yli 400 kenkämallia. Lassilan mukaan kauppa on saanut hyvän vastaanoton. Jaanan Kenkä on myös Facebookissa.

- Se on mukava tapa olla tekemisissä asiakkaiden kanssa. Kuvaamme Facebookiin aina uudet tuotteet, ja sen kautta voi kertoa muutkin kuulumiset, kuten kuinka kevään tai kesän tulo etenee Sallassa, Lassila sanoo.

Pienen väestöpohjan alueella yrityksen ansio täytyy kerätä monista osista.

- Aloitin pelkällä kenkäkaupalla, mutta nyt myynnissä on myös kohtuuhintaista käyttövaatteita, laukkuja, asusteita, sukkia ja päähineitä. Meillä on selkeä linjaus siitä, että myymme järkevää, laadukasta käyttötavaraa. Lassila kertoo.

Jaanan Kengästä saa myös vauvanvaatteita, jotka ovat kysytyjä varsinkin lahjoiksi. Liikkeestä saa myös postin palvelut ja Venäjän viisumit.

Kenkäkaupan nurkassa olevalla footbalance-laitteella voi

tutkituttaa jalkansa ja teettää itselleen juuri omille jaloille sopivat pohjalliset. Erikoispuhjoillista on moni saanut avun jalkakipuihin.

Valikoimissa on paljon suomalaisen jalan sopivia kenkiä, joista

Lassilan mukaan myös venäläiset matkailijat

Hyvän valikoiman lisäksi kenkäkaupan paikkakunnalla säilymistä auttaa myös iloinen ja ystävällinen palvelu.

pitävät. Heitä kiinnostavat erityisesti laadukkaat käyttö- ja vapaa-ajankengät, kuten lenkki- ja vaeluskengät. Suomalaiset Kuoma-talvikengät ovat suosittuja viemisiä Venäjälle, ja muutkin suomalaiset merkit ovat suosittuja.

Venäläiset käyttävät korkokenkiä paljon enemmän kuin suomalaiset, mutta Lassilan mukaan he eivät etsi näitä kenkiä Suomesta, koska niistä on hyvä tarjonta kotimaassa.

Venäläisten rajanylittäjien määrä on lisääntynyt Sallassa viime vuosina. Lassila toivottaa yhä useammat heistä pysähtymään Sallaan.

- Kyselytutkimusten mukaan Sallalla on paljon tarjottavaa venäläisille asiakkaille. Tasokasta majoitusta, tasokas kylpylä, paljon erilaisia aktiviteetteja, kalastusmahdollisuuksia, todella kaunis luonto ja erikoiskauppoja, Lassila sanoo.

”Салла – уникальное место”

Учитель русского языка Галина Дубышева переселилась из Москвы в Саллу, и ей тут очень нравится. Спокойность и приятные люди нравятся учителю русского языка Галине Дубышевой, -живущей в Салле.

- Тут расслабленно и безопасно. Даже нет необходимости всегда убедиться о том, что двери машины закрыты замком, говорит Галина.

Она довольно хорошо выучилась сложный финский язык в течение полторы года, изучая дома учебники и разговаривая с людьми.

Галина вышла на пенсию два года назад, после 23-летнего рабочего стажа в Москве в качестве преподавателя русского языка и математики.

- Энергии у меня хватало, и так как я проучилась на преподавание русского языка иностранцам, я решила поехать в Финляндию.

Решение переселиться возникло быстро, и хорошим стимулом был тот факт, что младший сын Иван учился в Куусамо.

- Я посетила Саллу несколько раз заранее. Когда мы с мужем видели эту светлую, красивую квартиру, мы решили, что здесь я буду жить в будущем.

Муж Галины работает в Москве, а приезжает в Саллу время от времени. Ему это место тоже очень нравится.

Галина учит русский язык в двух курсах народного училища, а к тому же она еще преподает русский язык как родной детям финско-русских семей.

- Русский язык важен для Саллы, в близости границы. Очень хорошо, что муниципалитет поддерживает туризм, говорит Галина.

Русский язык финну сложен, как и финский русскому.

- В финском языке много падежей. Они трудные, как и разные спряжения глаголов. К счастью ударение слова всегда на первом слоге, это уже облегчает, смеется Галина.

Москва с населением 20 миллионов и Салла с населением 4200 – места, сильно отличающиеся друг от друга, но Галина высоко оценивает оба места.

- Когда мои друзья приезжают сюда, они сначала не понимают, чем я здесь занимаюсь в свободное время. Они удивляются, когда я рассказываю им, что тут столько занятий, что времени на все не хватает, рассказывает Галина.

Многим россиянам нравится рыбалка, и тем занимается и Галина. Кроме того, она ходит на курс живописи масляными красками, едет на велосипеде, пользуется услугами библиотеки и много читает, занимается зимним плаванием и ведет клуб рукоделия, в котором женщины готовят работы макраме.

- Мои друзья удивлялись, как в таком маленьком селе может быть столько различных курсов. Кроме того, в Салле хорошие велосипедные дорожки, прекрасная библиотека, приятный бассейн и горнолыжный курорт, Галина перечисляет.

- Кажется, что и детские кружки работают активно.

Галина оценивает и финскую еду, особенно молочные продукты, рыбу и мясо лосося.

В нынешнее время она проводит лето со своей семьей в Москве. Расстояние родного города от Саллы составляет 1800 километров. Галина ездит туда на поезде через Хельсинки.

Осенью она вернется в Саллу и приветствует всех заинтересованных о русском языке на свои курсы.

Учитель русского языка Галина Дубышева переселилась из Москвы в Саллу, и ей тут очень нравится

Venäjän kielen opettaja Galina Dubysheva muutti Moskovasta Sallaan ja viihtyy paikkakunnalla hyvin.

Galina Dubysheva ohjaa makrame-töiden kurssia Sallan kansalaisopistossa..

”Salla on ainutlaatuinen paikka”

Ympäristön rauhallisuus ja mukavat ihmiset viehättävät Sallassa asuvaa venäjän kielen opettaja Galina Dubyshevaa.

- Täällä on rentoa ja turvallista. Ei tarvitse aina välttämättä edes varmistaa, että auton ovet ovat lukossa, Galina sanoo.

Hän on oppinut vaikean suomen kielen puolessatoista vuodessa melko hyvin kotona kirjoista opiskelemalla ja ihmisten kanssa puhumalla.

Galina jäi eläkkeelle kaksi vuotta sitten työskenneltyään 23 vuotta keskikoulun opettajana. Hän on opettanut eri aikoina eri oppiaineita, muun muassa venäjän kieltä. Hänellä on kunniamaininta ”Venäjän Federaation yleissivistyk-

sen kunnioitettu työntekijä”.

- Energiaa riitti ja kun olin suorittanut venäjää ulkomaalaisille -opinnot, päätin lähteä Suomeen.

Muuttopäätös syntyi nopeasti, ja kimmokkeen sille antoi se, että perheen nuorempi poika Ivan opiskeli Kuusamossa.

- Ensimmäisestä Sallaan saapumisestamme asti minua ja miestäni ovat miellyttäneet nämä seudut, hiljaisuus, rauhallisuuden tunne ja hyväntahtoiset ihmiset. Päätimme viettää täällä paljon aikaa erityisesti sitten, kun jääme eläkkeelle.

Galinan mies työskentelee Moskovassa ja käy Sallassa silloin tällöin. Myös hän on ihastunut

paikkakuntaan.

Galina opettaa venäjän kieltä kahdella kurssilla kansalaisopistossa, ja lisäksi hän opettaa venäjää äidinkielenä suomalaisvenäläisten perheiden lapsille.

- Venäjän kieli on tärkeä Sallassa, rajan lähellä. On hyvä, että Sallan kunta panostaa matkailuun, Galina sanoo.

Venäjän kieli on vaikeaa suomalaiselle, kuten suomi venäläiselle.

- Suomen kielessä on paljon sijamuotoja. Ne ovat vaikeita, samoin erilaiset verbintaivutukset. Onneksi sanapaino on aina ensimmäisellä tavulla, se helpottaa, Galina nauraa.

20 miljoonan asukkaan Moskova ja 4200 asukkaan

Salla ovat hyvin erilaisia paikkakuntia, mutta Galina antaa molemmille paikoille suuren arvon.

- Kun ystäväni käyvät täällä, he ihmettelevät aluksi, mitä teen täällä vapaa-aikanani. He yllättyvät, kun kerron, että täällä on niin paljon tekemistä, että aika ei riitä kaikkeen, Galina nauraa.

Monet venäläiset pitävät kalastamisesta, ja sitä Galinakin harrastaa. Lisäksi hän käy öljyvärimaalaus-kurssilla, pyöriilee, käyttää kirjaston palveluja ja lukee paljon, harrastaa avantouintia ja vetää käsityökerhoa, jossa naiset tekevät makrame-töitä.

- Ystäväni ovat ihmetelleet, kuinka näin pienellä paikkakunnalla on näin

Galinaa ja hänen miestänsä ovat miellyttäneet Sallan seudut, hiljaisuus, rauhallisuuden tunne ja hyväntahtoiset ja vastaanottavaiset ihmiset.

paljon erilaisia kursseja. Lisäksi Sallassa on hyvät pyörätiet, hyvä kirjasto, hyvä uimahalli ja hiihtokeskus, Galina luettelee.

- Myös lasten kerhotoiminta näyttää olevan vireää.

Parhailaan hän viet-

tää kesää perheensä luona Moskovassa. Kotikaupunkiin on Sallasta noin 1800 kilometriä. Galina kulkee matkan junalla Helsingin kautta.

Syksyllä hän palaa takaisin Sallaan ja toivottaa kaikki venäjän kielestä kiinnostuneet mukaan kurssseille.

Герои Необитаемых Краев и остальные программы по досугу в Салле

Этим летом в Салле будет конкурс по «Героизму Необитаемых Краев». Чтобы справиться с жизнью в середине ничего, требуются героическая позиция и опыт, который у местных жителей накапливается в повседневной жизни. Жители Саллы бросали вызов городским выжившим и «сити-ориентирующим», чтобы они приехали попробовать, как они справятся в середине необитаемого края. Поиск Героев Необитаемый Краев продолжается до конца мая, после чего жюри, состоящее из местных экспертов, выберёт десять кандидатов на герои. И публике предоставляется возможность участвовать в выборе пяти героев-конкурентов, посредством социальной меди и сайтов в интернете. Окончательный конкурс будет устроен между данными пяти конкурентов в суровом и диком необитаемом крае Саллы, в требовательных условиях со 2-ого по 5-ое августа 2012 г. Дополнительная информация о конкурсе имеется на сайте Саллы в фейсбуке, а также по адресу www.egamaansankari.fi.

К кульминационным моментам лета в Салле

относится традиционный день Саллы, который отмечается ежегодно 19-ого июля, в именины Саллы. (Салла – женское имя.) В день Саллы население в Салле удваивается, когда как сегодняшние и бывшие жители, так и туристы собираются вместе праздновать. В течение «Неделей Течки» в Салле с 7-ого по 14-ое сентября 2012 г. живут в горячем атмосфере течки оленей, наслаждаясь культурой, разными программами и походами в пейзажах золотой осени. На противовес богатого событиями лета, в малообитаемом краю должно иметься и время, когда точно ничего не происходит. Полное спокойствие и ненарушаемую тишину можно испытать в течение недель «Ничего Не Происходит» с 1-ого по 14-ое октября в Салле, в середине ничего.

В течение лета будет отремонтирована 300-километровая сеть походных маршрутов в Салле силами Лесного управления, муниципалитета Саллы, местных предпринимателей и «Проекта по Улучшению Ландшафта и Маршрутов в селе Салла и сопки Саллатунтури». У всех желающих есть

возможность участвовать в работах по ремонту и улучшению маршрутов в лагере зарегистрированного общества «Держи Лапландию Чистой» с 22-ого по 28-ое июля 2012 г. Новыми программами этого лета будут следующие экскурсии: «Тихие деревенские дороги», преназначенная для туристов на автобусе, а также сопровождаемые туры на квадроциклах в пейзажах Северной Саллы.

Туринфо Саллы переселится в течение лета в новые помещения. При Музее Вреён Войны и Послевоенного Восстановления будет Приграничный Постоялый Двор, представляющая, как культуру постоянных дворов, так и историю и современность туризма в Салле. Туринфо Саллы можно найти по адресу Savukoskentie 12.

Дополнительная информация: Paula Aspholm-Heimonen, координатор по туризму, тел. +358 400 159 022, paula.aspholm@salla.fi

Paula Aspholm-Heimonen

■ Juttu kertoo Sallan kesätahtumista.

Летним туристам предлагают впечатления в Салле

Саллу часто считают лишь объектом лыжного и зимнего туризма, но она предлагает и множество приятных занятий и впечатлений летом. Предприятия, организующие ночлег, рестораны, бассейн и организаторы активного отдыха обслуживают клиентов и в летнее время.

В Салле более 300 км маркированных походных маршрутов, которые приглашают туриста ознакомиться с необитаемой природой окрестностей. Из чистых рек и озер можно самым ловить продукты для вкусного ужина.

В сопровождаемых экскурсиях вам можно ехать на квадроцикле в красивых пейзажах Северной Саллы, ловить рыбу с гидом, знающим своего дела, ознакомиться с культурой оленеводства, кормить милых оленей, а также грести в захватывающих дух красивых пейзажах национального парка Оуланка. Сопровождаемые экскурсии в Салле организуют, например, «Кола Экстрим Сафарис», «Олений Парк Саллы» и «Наллепарки». На «Деревенском Маршруте Саллы» вам можно ознакомиться с достопримечательностями и объектами в разных сторонах деревень Саллы. Двор с домашними животными Оуталампи предоставляет возможность почесать ягнёнок, а также купаться в традиционной финской сауне. В «Оленем Парке Саллы» и в «Доме

Природы» в Хаутаярви – бесплатные выставки, в которых можно ознакомиться со многосторонней природой региона.

Самые незабываемые мероприятия лета и осени – организуемый ежегодно 19-ого июля День Саллы со своими рыночными мероприятиями, а также устроенная в самый разгар золотой осени, содержащая оленевую культуру, музыкальные выступления и программы, посвященные золотой осени «Неделя Течки в Салле» с 7-ого по 14-ое сентября 2012 г. Более подробную информацию о программах и мероприятиях можно найти в Программе Летних Недель в Салле, а также в календаре событий на сайтах туризма в Салле в интернете.

Туринфо Саллы находится сейчас у дороги, которая вводит от границы в Саллу. Новые помещения в «Пограничном Постоялом Дворе», который находится при Музее Вреён Войны и Послевоенного Восстановления Саллы. Заходите в Постоялый Двор – работники туринфо с удовольствием передают вам дополнительную информацию о летних мероприятиях и программах в Салле.

Paula Aspholm-Heimonen

■ Juttu Sallan kesämatkailusta suomeksi s. 3

За покупками в Саллу

Хотя Саллу часто не считают объектом шоппинга, она все-таки предлагает удивительно многосторонние возможности на покупки очень близко от границы РФ. Маленькие бутики и магазины вызывают туриста на находки. Во многих магазинах в Салле можно покупать без налогов, и даже пункт возврата Tax Free находится удобно в середине центрального села Саллы.

В центре Саллы можно найти множество специальных магазинов, в которых можно купить, например, мебель, светильники, автомобильные принадлежности, женскую одежду, обувь, спортивные инвентарь и одежду, домашнюю электронику, строительные материалы, принадлежности для тепловых, водопроводных систем и систем кондиционирования, интерьерные принадлежности, оборудование для фотографирования, продукцию аптека и ухода за кожей, а также местные, рукодельные сувениры. Сортимент мелких, идилических магазинов поражает своей многосторонностью. Спецмагазины работают обычно с понедельника до пятницы, а также в субботу с утра. Три супермаркета с ассортиментом продуктов питания и ежедневных товаров обслуживают, как правило, в каждый день недели. При покупках можно заходить на кофе или обед в уютных ресторанах центра.

■ Juttu kertoo Sallan kuntakeskuksen ostomahdollisuuksista.

САЙДЖАЗ – ”самый маленький фестиваль джаза на свете”!

ДЖАЗ ПО-МАЛЕНЬКОМУ В СЕРЕДИНЕ НИЧЕГО

«Сайджаз», который организуется ежегодно с 1997 года, известен как интимный фестиваль высокого качества, его называют самым маленьким джазовым мероприятием в мире.

Чтобы устроить джаз-фестиваль в маленьком деревне с населением 150, требуется

отсутствие предрассудков и смелость. Результат совместного усилия жителей деревни достигает большой популярности среди музыкантов, жителей Саллы, туристов и публики, и мероприятие получило много положительных отзывов.

В этом году Сайджаз был устроен 15-ый раз. Публики было человек 200.

Посещающими исполнителями были «Рейъя Ланг Нью Трио» (Рейъя Ланг, Микко-Вилле Луолаян-Миккола и Ярно Кукконен) и «Юкка Перко Авара» (Юкка Перко, Теему Вийникайнен, Ярмо Саари). Мерви Юссила, певец и создатель песен. Диктором в вечере был известный финский режиссёр **Кари Вяяннен**.

Рейъя Ланг проводила, вместе с Микко-Вилле Луолаян-Миккола и Ярно Кукконен, Пасху в готях у Ейьи и Еско Ниссиненов. Они ночевали в домашнем музее «Леантери». Это произвело большое впечатление на всю группу.

Когда лазишь на горку к «Сайъя-Пиртти», напряжение и атмосфера сразу сгущаются. Тот дух совместных усилий всех жителей деревни, который можно осущать везде, сразу с теплотой принимает, как зрителей, так и музыкантов. Приятно перед началом концерта следить из окон задней комнаты, как люди лазут по снежной горе к «Сайъя-Пиртти». Стены здания выпукались, табуреток и – говорят – билетов не хватило, много было зрителей джаза! Приятно увидеть, как все участвуют симпатическим, присутствующим образом. Ритмические мелодии джаза могут звучить свободным потоком, и мы все с ними ходим по общей пути к середине ночи, сочиненной полной луной.

Было интересно в первый раз увидеть

Привет известной финской певицы Рейъя Ланг о времени, проведенном ею на фестивале «Сайджаз».

место нашей ночовки, «Леантери». Красный домик гордо стоит в крае поля, и пёс Роо, по представлению породы «Пойнтер Сайьи», своим лаянием приветствовал нас в доме – или в музее, как наше хозяйство Эйъя и Эррки нам рассказали. Какая приятная обстановка, с оригинальной мебелью и предметами, подаренными жителями деревни. Назначение многих предметов осталось нам загадкой, но болотная обувь лошади стала среди нас настоящим хитом.

Нам можно было топить печь «Порин Матти», а кладовка в проходной, с названием «кахавери», оказалась холодильником 1940 – 1950 годов. Холодно нам не было, хотя ночью было мороза более 20 градусов. На финских санях ездили по улицам Сайъянленки, Сайъянтиэ и Лемменкуя, и солнце светило.

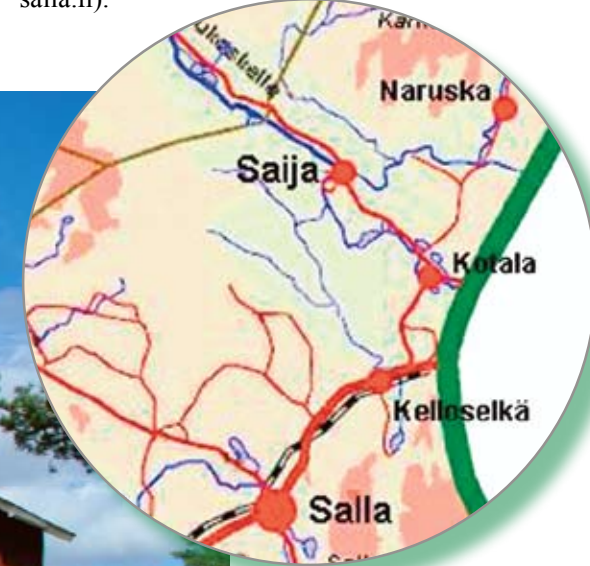
Привлекали и лыжи и лыжные тропинки, и в сауну мы ходили в трех разных домах! Оленеводец Лахтела нам показывал, откуда появляется известное мясо оленя «Саллан Виллипоро»! А вкусно ведь жареное мясо оленя и здесь в Хельсинки!

Специально еще хотим поблагодарить за пищу в «Леантери». Все было очень вкусно!

И еще черный хлеб пекарни «Курсулайнен» в Салле! В будущем году снова будет большая задача у организаторов «Сайджаза». Ведь такая высокая была уровень исполнителей и текущего года.

Päivi Harju

■ Juttu kertoo maailman pienimmästä Jazz-tapahtumasta, Saijazzista Saijan kylällä. Tapahtumasta on juttu Kotosallassa 1/ 2012 (www.salla.fi).

Сайъя находится в близости границы, в 40 км от села Салла, в сторону Савукоски.

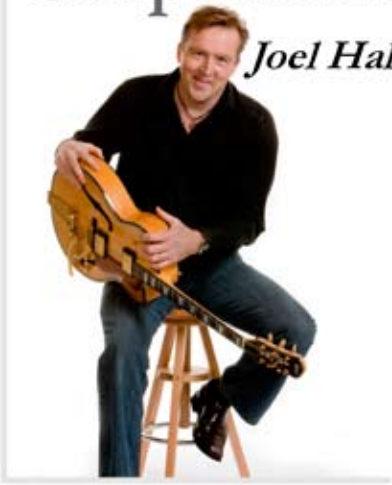
«Сайъя-Пиртти»

Gospelkonsertti

Joel Hallikainen

Sallan Liikuntakeskuksessa
to 13.9. klo 19:00

Liput 15 €.
Järj. Sallan kulttuuritoimi

Kairan Kantrisakin 10-VUOTIS- JUHLAT

la 4.8. klo 18 - 01
Vallovaaran lavalla.

Bändejä, tanssia
ja kilpailuja.

Täytekakkukahvit.
Tervetuloa!

Tapahtumakalenteri

- 02.07. Musiikkileiri Sallan lomakodilla
02.07. KIRPPUTORI JA KYLÄKAHVILA KURSUSSA
04.07. Lauluilta Purnukummussa
10.07. Lauluilta Sallan Sota- ja jälleenrakennusajan museolla
11.07. Lomalaisten ja kylänväen lauluilta Kursussa
11.07. Revontulen tanssit: Marko Karvonen & Ramona
12.07. Valokuvataidenäyttelyn avajaiset 12.07.2012:
Isäntä Matin Museon kattausnäyttely 12.07.2012:
Teatteriryhmä Plansjet
"Tanssivat Nuket" -marionettinukke-esitys
12.07. Lauluilta Hautajärvellä
13.07. Torikirppis Salla-torilla
14.07. Karhujärvi-päivä
14.07. Pölkkyparin perinteiset maailmojen väliset petankkikisat
15.07. Salla-seuran kotiseutumatka Kuolajärvelle
15.07. Vasaojan perinenniittytalkoot
15.07. Paloperän kyläpäivä
15.07. VITTIKKO-VARVIKKO KYLÄTAPAAMINEN
16.07. Sallan Rajakievari avoinna 16.7. alkaen
16.07. Isäntä Matin Museon tutustuminen
17.07. Isäntä Matin Museon tutustuminen
17.07. Lauluilta Salmivaarassa
18.07. Salla-seuran jumalanpalvelusmatka vanhaan Sallaan
18.07. Isäntä Matin Museon kattausnäyttely 1
18.07. Retket kesällä Napapiirin reitin kohteisiin
19.07. Salla-päivä toritapahtuma
19.07. Salla-päivänä luokkatapaaminen v.-62 syntyneet
19.07. Sallapäivän tanssit Revontulesa: Anniina Mattila
19.07. Salla-päivän Rock-ilta
20.07. Salla-seuran matka Korjalle
20.07. Väinö Malisen "Kuvia Kursusta" valokuvanäyttelyn avajaiset
20.07. Zabava orkesterin konsertti
20.07. ELÄMÄNI LAULUT - karaokeilta Vallovaaran lavalla
21.07. Oulangan heinähässäkkä
25.07. Isäntä Matin Museon tutustuminen
25.07. Revontulen tanssit: Trio Romeot
26.07. Isäntä Matin Museon kattausnäyttely
26.07. Retket kesällä Napapiirin reitin kohteisiin
28.07. Kursun koiramarkkinat
02.08. Erämaan Sankari -kisa
03.08. Salla-seuran matka Tuuti- ja Sovajärvelle
07.09. Sallan Rykimäviikko 7.-14.9.2012
12.09. Rykimäviikon retki
13.09. Riemuralli, taikakonsertti
13.09. Gospelkonsertti
14.09. Kesä- ja syyskauden päättäjaiset
15.09. Oulangan ruskavalvojaiset
15.09. Kesä- ja syyskauden päättäjaiset
01.10. EI TAPAHDU MITÄÄN -viikot 1.-14.10.2012

Kesäinen sinfonia

*Lintujen kesäiseen sinfoniaan herään
auringon säteet voimaksi kerään
Uusi päivä mukavasti alkaa näin
portaille luonnon musiikkia kuulemaan jään*

*Aamun rauha, sen tuoksut vienot
puiden värierot hiuksenhienot
Kaiken tämän Luoja on luonut
kesän kasvun uuden meille suonut*

*Joka päivä kaiken muuttuvan nään
luonnon värit vaihtuvat vihreämpään
Kukkaset nousevat mullasta maan
väriiloistollaan pihaa kaunistamaan*

*Joka vuosi ihmeen tään kokea saan,
kukkien loisto valloittaa pihamaan
Syreenit, liljat, ruusutkin nuo
Kesän tuoksut nenääni tuo*

*Niinpä nyt aion nauttia tästä
auringosta, onnellisesta elämästä
Toivon, että kaikkia hellii kesä tää,
ja joka päivä meillä on aurinkoinen sää*

Maria

Rykimäviikko

Viihdyttäviä tapahtumia koko viikon ajan
porojen rykimä- eli kiima-aikaan.

- 11.9. Hyvinvointipäivä klo 11 - 16
11.9. Nälkäpäivä-konsertti
12.9. Rykimäviikon retki Oulangan luonnonpuistoon
13.9. klo 11.30 Riemuralli, Joel Hallikaisen lastenkonsertti
liikuntakeskuksessa
13.9. klo 19 Joel Hallikaisen gospel-konsertti
liikuntakeskuksessa
14.-15.9. Kesäkauden päättäjaiset.
House Band ravintola Kielassa / Papana Pubissa
(Sallatunturin Tuvat).
Tervetuloa!

Sallan metsänhoitoyhdistys on aloittanut yhteistyössä Sallan kunnan, ELY- keskuksen ja TE- toimiston kanssa metsä- ja ympäristöalan koulutus- ja työllistämishankkeen.

Hankkeessa koulutetaan ja työllistetään henkilöitä metsä- ja ympäristötöihin Sallan kunnan alueella. Työkohteina ovat metsien kunnostustyöt esim. taimikonhoidot (ei KEMERA), ennakkoraivaukset, pihapuiden kaadot ja polttopuiden teko. Hankkeessa tehdään myös pienimuotoisia rakennusten huoltotöitä kuten ulkorappusten korjauksia, ovien tiivistyksiä ja maalaustöitä.

Yhteystiedot: Jukka Mielonen
0408272395

Kari Pikkupeura
0407691548

